મોલાકે કલામ.

એ કિતાબ

ખોજા અલારખેઆ કોરજીને

છપાએઆ હે.

સો

મુંબઈમેં

"નિર્ણય સાગર" છાપખાનેમે છાપેઆ હે.

સંવત્ ૧૯૨૮ સન્ ૧૮૭૨.

મૌલાકે કલાંમ.

કલાંમ હજરત શુલતાંનલ ઓલીઆ અંમીરલ મોમનીંન શાંહે મરદાં મુરતજા અલી ઈબન અબી તાલબ શલવાતુલા અલેહે શલંમકી તશનીફ અશલ જુબાંન અરબીમેં હે ઉશકું ઉલમાંઓને ફારશી જુબાંનમેં તરજમાં કીઆ ઉશશેં ફિર કિશુ ઉલમાંને હિંદી જુબાંન ઈબારત શલીશમેં મુરબા નજમ કીઆ, શો શુધારકે છપાએઆ હે.

ભિશમિલાહે રહીમાંન રહીંમ.

અવલ ઝિકર અલાહેકા, જો હે રહીંમ રહેમાંન; દુઈમ કલમાં મોહંમદકા, જો હે દીન ઈમાંન; શઈઉંમ કલાંમ મૌલાકા, શો હિંદી બોલ શુંનાએઆ હે; એ ખજાંનાં જંવાહેરકા હે, શો જાંહેર કર બતાએઆ હે. ૧

બએઆંન શાચકા.

શુંનો ભાઈ મોંમનો, મૌલાકે કલાંમકા બએઆંન; કહેઆ હે કે ઈમાંન મરદકા, શો તું શુખનશું પહેછાંન; જો શુખંન મિંને હે શાચા, શો હે શાચા ઈમાંની; ઈમાંનકે શાચકી હે શુખંન નીશાંની. ૨ શાચશેં હે મરદકા છોટકા, ભાઈ શાચી વાંચા રાખો મુખ; જુંઠ બોલે શો બોત દુખ પાવે, શાચ બોલે શો કબી ન પાવે દુખ; શાચા બોલો શાચા ચાલો, કે મૌમંનકા હે શાચા ધીન; એ ફરમાએઆ શાંહે ઓલીઆ, આપ મંન રાખો શાચા જકીંન; ૩. શાચી દોશતી ઉશકી જાંણો, જો કોલ મિંને હે શાચા; શાચા મિંતર શોઈ જાંણો, જો મિંતરશેં શાચી રાખે વાંચા; પરીત

કરીએં શાચેશું, નો બોલે શોઈ નિભાવે; તો શાચે શાહેબ બેહેશ્તંત દેણેં કીઆ, પંણ પરીત કરે શો પાવે. ૪ ચલણીં ચલીએં ગુંના ન કરીએં, ઈમાંન રાખો શાચા; ઉતંમ ચલણી એહી જાંણો, નો શાચી રાખો વાંચા; ચલણી ચલીએં ઉદંમ કરીએં, શો વીચારીનેં કરનાં; કે ગુનાં ન હોવે જિશમેં રબકા, રબશેં તો શહી દરનાં. ૫ નો કોઈ શાચે પંથ ચાલે, શબ કોઈ ઉશકે પંથમેં આવે; શાચે પંથકી એહી નીશાંની; નો શાચા પંથ શબકે મંન ભાવે; અલાહ એક જાંણો શિરજંન હાર, મોહંમદ જાંણો અલાહકા નબી; નબીજી કે પીછે શાહેબ ખિલાફત, શચ કર માંનો મુરતજા અલી. ૬ શાચા નબી હે દોશત ખુદાકા, ઔર શાચા તો હે ખોદાવંદ આપ; શાચા બોલનહાર કું પનાં ખુદાકી, ઉશકું કુછ ન પોંચે શંતાપ; શાચા કિલાવે દોશત ખુદાકા, શાચે પર શદા હે રેહેંમત રબકી; શાચા ખુદાકું હાજર બુજો, કે ખુદા હે દિલમેં ખલકત શબકી; ૭ તાજીંગી મોમિંનકી શાચશેંથી હે, એ કલાંમ તું શહી શચ કર માંન; શાચશો ઈમાંન શાચા જાંણો, ઔર શાચશો તાજીંગી નિશાંન; અલાહ એક મોહંમદ નબી, મોલા અંલી હે નબીજી ઠાંમ; ઋશ રીત ઈમાંન લેઆઓ કરો કબુલ; એ હે હુકંમ કલાંમ. ૮

બએઆંન બિરાધરી.

ભાઈ વએ તેરા જાંણો, નો કુછ તુજે દેવે માલ; નહીં ભાઈ વએ હે તેરા, નો હોવે તેરે બાપકી આલ; દુનિઆંમેં દોશત વએ જાંણીએં, નો કરે માલકી મદદ; દુનિઆંકી મદદ માલ હે, આપ અંમલ છોડાએશી અબદ. ૯ ભાઈ વએ તેરા, નો શખતીમેં રહે તુજ શંગ શંગાત; નંહી

ભાઈ વએ તેરા, જો હોવે તેરા હંમજાત; ભાઈ વએ તેરા, જો કઠંન વેલા તુજે આવે કાંમ; નહીં ભાઈ વએ તેરા, જો માં બાપ જાએઆ ધરેઆ ભાઈ નાંમ; ૧૦ ભાઈ વએ તેરા જો તુજકું ચાવે, ઔર બતાવે નેક કાંમ; નહીં ભાઈ વએ જો નશલ બાપકી, ઔર ડુબાવે તેરા નાંમ; તો ભાઈ શોઈ જામેં ભાવ એશા રહે, જો કરે હકંકી રાહા નુંમાઈ; જો દુનિઆં લાલચ ખુદા ભુલા દે, શો હે દુશમંન વો નહીં ભાઈ. ૧૧ ભાઈ તેરા ઉશકું જાંણો, જો હરદંમ કરે નેક નશીહત; બુરે કાંમશેં શદા બંચાવે, જિશ બુરાઈશેં હોવે ફજીહત; તો દુનિઆં મોહબત શક્ષ બુરી હે; એહી ફજીહત ઔર ગુંમરાઈ; મોહબત મૌલાકી રાહા શીધી હે; જો બતાવે શો શાચા ભાઈ. ૧૨. અેશા જમાંનેંકે ભાઈ એશે, જો ભાઈઓંકા એબ ઢુંઢન હારે; એબ દેખ રૂશંવા કરે, ઔર શુંનાવે લોક શારે; ભાઈ ઓંકા એબ ઢુંઢે ભાઈ, એશી વેલા જાજો; તો પર લોક એબ ઢુંઢે, શો અચરત નહીં માંનો ૧૩.

દર બએઆંન ફજીલત અદબ.

અદબ શિખાઓ, અપને એલ ઔર અઈઆલ; તો નશ શહી બખશોં, અપનેં બાલ ગોપાલ; અદબ શિખા એઆ જિંનેં, અપનેં પુત ઓર ધીઆ; તો શઈ બાત નશ લે, ઉનુંકું દીઆ; ૧૪. અદબ મરદકા, શો ભલા હે જાંનો, બેઅદબકે શોંનેથી; અદબ ભલા હે પેહેછાંનો; અદબશેં જિંનેં કીઆ, પર દિલ ખુશીઆલ; એ ભલા હે ઉશથી, જો બેઅદબીશેં દેવે માલ. ૧૫. મરદકા ગિરેણાં અદબ હે, જીઉં ઔરતકું શોંના રૂપા

શંનગાર; એ શુંનકર મંનમાંહે રાખો, ફરમાએઆ શાહેબે જુલફકાર; અદબ ચલીએં અદબ બેઠીએ, અદબશેંથી કરીએં કાલ; ને કોઈ દખે ને કોઈ શુંને, શો તુંમ શેંથી હોવે ખુશીઆલ. ૧૬. શોંનાં હુંઢંનેશેં હે એ ભલા, નોઆપ કાજે હુંઢે અદબ; કે શોંનાતો દુનઆંમાંહે રહેશી અદબ મિલાએશી અપનાં રભ; અદબ એ ને આપકું બંદા જાંને, ઔર (શરજંન હારકા હરદંમ જંપીએં જાપ; એશી ચલણીં ના કોઈ ચલેઆ, ઉંને પાએઆ શિરજંન હાર આપ. ૧૭. અદબ મરતબા ઔત બડા હે, નેશા અદબ તેશા નશીબ; ભેઅદબકું કોઈ નંહીં ચાવે, ભાઅ દબ રહે શબકે કરીબ; તો શબ ખલકતમેં આપ ખાલક હે, એશા શંમજ કરીએં અદબ; ભેઅદબ નંહી રભકું પાવે; ભાઅદબને પેછાંનેંઆ રભ. ૧૮.

દર બએઆન તારીફ શખાવત.

જાહેર કરણીં શખાવતમેં, અપણીં દોલત ઔર પુંજી; એ ભી હે શુંકર ખુદાએકા; દિલમેં શહી કર બુજી; છિપાં ણીં નાંહી ભાઈ, નો નેઆંમત દીતી દાતાર; એ ભી શું કર નેઆંમતકા, ઔત હુઆ શુમાર. ૧૯ શખાવત કરો નો કુછ પાએઆ, આગંમ ચિંતા કરણીં નાંહીં; એ કાંમ તેશા હુઆ શહી, ના કુછ દીઆ શાહે ઈલાહી; ના કુછ પાએઆ શો ઉડાએઆ, રભકી રાહાકા કીઆ કાંમ; કાલ કરૂંગા ઈઉં નાં કહેનાં, કાલકા કેશા લેનાં નાંમ; ૨૦ ખેર ના દંણાં શો, ખુશિઆલ હો કર દેણાં દિલ ભીતર; હંશ મુખ હોકર ખેર દેવે, તો દાંનાં પાવે અજર; ના હંશ મુખ દેવે, ખેર ખેરાતકા માલ; આછી રીત ભાંત જીઊં, લેનેં વાલા હોવે ખુશિંઆલ. ૨૧. ના એશાંન

કરે ઉશેં બખાંને, ઉશકા એ વિચાર; જો દેણાં શો મંનવાર કર દેણાં, તો ભલા કહે શંશાર; મૌલા ફરમાવે કે દેણાં ઈઉં, જીઉં પર દિલ ખુશીઆલ હોવે; જો પર દિલ કુડા કર દેવે, તો અપનાં દેનાં ખોવે. ૨૨. ઉતંમ માલ વએ જાંનો, જો ખરચેઆ જાવે રાહે ખુદાએકે કાંમ; લાખ દો લાખ ઉતંમ નહીં, ઉતંમ વએ કોડી જો દીજે ખુદાએકે નાંમ; ઔત ખાએઆ ઔત ખરચેઆ, ઔત બડા ગંર કીઆ; એ માલ શબ ધુલ મિલાએઆ; ઉતંમ વએ જો રાહે ખુદાએકે દીઆ. ૨૩. જો કુછ ખટો કમાઓ ખુદાએશું પાઓ; ઔત ઉશેં બાંટજે દેણાં; થોડે મિંને આપજે ખાઓ, રબકું તેરેશેં હે હિશાબ લેણાં; જો નેઆંમત ખુદાનેં બંદેકું દીતી, તો બંદા દેવે રાહા ઈલાહી; થોડે મિંને આપ ગુજરાંનેં, તો લેખે વેલા છોટકા પાઈ. ૨૪. કરીં મકા શાએઆ તો શબ કોઈ ચાવે, શબ કોઈ કરે ઉશેં દોઆ શદા; તો નિત નિત ઉશકા ભલા હોવે, ઉશ ઊપર કરંમ કરે ખુદા; કરીંમ વએ જો આપ થોડા ખાવે, આરકું ખિલાવે ઔત; એ બડાઈ શબશેં નેઆરી, ઐશ બડાઈકું નહીં આએશી ફ્રોત. ૨૫. શખી ખુદાકું નિજીક ભાઈ, શખી તો હોવે ખુદાકા હબીબ; શખીકું શબ કોઈ દાતાર કહેવે, શખીકા તો હોવે બડા નિશીબ; શખાવત કીએશેં બરકત હોવે; શખીકા ગર હોવે ઔત આબાદ; જીઉં પારશથી શોંનાં હોવે, તીઉં શખાવત દોલતકું કરે જીઆદ. ૨૬. લેઆઓ જો કુછ હે તુમારે પાશ, ખુદાહેકી રાહામેં દેણાં શબ; તો ખલકત તુજે નેક બખાંને, ઔર તુજ ઉપર રાજી હોવે રબ; જો માલ ખાશા નેં અંત પિઆરા; શો લે ખરચો ખુદાએકે કાંમ; તો કાદર તુજ

પર કરંમ કરે, ઔર દુનિઆંમેં રહેવે તેરા નેક નાંમ. ૨૭ જતીંમ લડકા જો કોઈ ખુદાએ કારંન પાલે; ઔર આપ શિર લેવે ખરચ ખાંનાં; રાજક તો રોજી દોનોંકું દેવે, પાલણેંકા તો રબ હે ભાંનાં; ખરચ ખાંનાં પારકા, આપ શિર લેવે જો શખી દાતાર; તો ઉશ દાતારકી રોજી અદકી હોવે, ઔર ઉશકી ભી રોજી દેવે શિરજંન હાર; ૨૮. જઈફકા હથીઆર પુકાર હે, રબ આગલ વએ કરે ફિરીઆદ; જો કોએ ઉશેં દુખ દેવે, તો ફિરીઆદ કર આવે અપનાં દાદ; જિશેં જોર નહીં બાંહાં બંધવ નાહીં, નહીં ઉશેં માલકી પુશતી; જે કોઈ ઉશેં દુખ દેવે, તો ફિરીંઆદ કરે ઔર કેઆ કુછ હોવે ઉશાથી. ૨૯. જઈફ જો હોવે જાતશેં, કે જઈફ હુવા હે બિન માલ; તો અદકી બડાઈ હે આપકી, જો જાઈ પુછો ઉશ જઈફકા હાલ; આપશેંથી જિશેં જોર થોડા, ઉશાથેં બોત હોઈ એં નરંમ; જીઉં જાંણો તીઉં કરો ભલાઈ; તો તુંમ ઉપર અલાહ કરે કરંમ; ૩૦ શખાવતકા ઈકબાલ જાંણો, જો બખશીશ કરો મંન વારી; કે જિશ કિશીશેં રિઆત કરો, ઉશકી બોત કરો દિલદારી; શખાવત કીએશેં એ ગુંન હે, જો હોવે કિશીકા દિલ શાદ; તો મંનવારશેં હોવે શાદી અદકી; એ નુકતા શુંનકર રાખો જાદ. ૩૧ શદકા ખેર ખેરાત જાંણો, જો કુછ દેઓ ખુદાએકી રાહા; જો લેણેંવાલે પર મિંનત છોડો, તો શવાબથી હોવે અદકા ગુનાંહા; જો ખેર કરો ખુદાએ કારંણ; ઔર જો કુછ દેઓ ખુદાએકે નાંમ; તો લેનેંવાલે પર પાડ ન છોડો, તો શુધરે તુંમારે આકબત કાંમ. ૩૨. બોત હાથ ખાંણેપર પડે, તો બરકત અદકી આવે; થોડે ખાંણેમેં

બોત શંતોખે, જો એક બાશંનમેં ખાવે; ચાર જંને એકઠે બેઠે, જો મિલકર ખાવે તાંમ; તો તિંનકે હિશે ચાર શંમાવે શબકા હોવે કાંમ. ૩૩ કાફર શખીકું ઉમેદ જિંનત, મુશલ માંન બખીલથી હે અદકી; કે જો શખાવત બદલે ઈમાંન પાવે, એ શખાવત કરે ગુંન ઉશકી; મુશલમાંન બખીલકું દુનિઆં લોભ, કિશી અંમલથી ખોવે ઈમાંન; તો જિંનત વએ કાંહાંથી પાવે, જો મુશલમાંનથી હુઆ નાં મુશલમાંન. ૩૪. ફકીર શખીથી માલદાર બખીલ, જાંણો હે અદકા ભીખારી; કે ફકીર શખી મંન હિંમત વશો, માલદાર બખીલનેં હિંમત હારી; ફકીરકી હિમતશેંથી દૌલત ભાઈ, બખીલકી દૌલત નહીં એ હે ધુલ; હિંમત બાંધો દૌલત પાઓ; એ ફરમાએઆ આપ વલી મકબુલ. ૩૫

મજહમત ભખીલકી.

માલદાર જો બખીલ હુઆ, તો બખીલી હે ઉશકું આજાબ; જેશા આગલ રાખા ખાંણાં નેઆંમત, ખાંણે ન પાવે ખાંણાં શંતાબ; જો નેઆંમત મૌલાનેં બંદકું દીતી, તો ખાવે ખરચે જીઉં હે ફરમાંન; જો ન ખાવે ન ખરચે છોડ મરે, તો દોનોં જહાંનમેં હોવે પિશેમાંન. ૩૬. માલ બખીલકા પથર જેશા, ન આએઆ ઉશકે કુછ કાજ; ન આકબત કેરી વાટ શંવારી, ન ખાએઆ ન પીઆ ન કીઆ રાજ; બખીલ કંમાવે ઔર ધુતારે ખાવે, ઉશકે નશીબ વએ હુઆ પથર; કે લેખેવેલા વએ પુછાએશી, એ શુંન ખરચો કીઉં અહંમક હોતા હે શુંનકર. ૩૭. જિશકા હાથ ન હોવે ગુશાંદ, એ ભલાહે ઉશથી કે જિશકા દિલ ન હોવે કુશાંદ; હાથ તંગથી

કોએ શાંદ ન હોવે, જિશકા શીના તંગ; શો આપ ન હોવે શાંદ; આપ દિલ શાદ કરણેશેંથી પરદિલ શાંદ કરણા એ હે ભલા; દિલ કુશાંદ કરો શબદિલ મંનાઓ, કે શબ દિલ મિંને હે આપ અલાહ; ૩૮. જશ કિશીકા હાથ તંગ હોવે, ઉશકા શીનાં ભી હોવે તંગ; કે દિલ ઉશકે ગુશા ઔાત ભરા રહે, શબ શાથેં કરે વએ જંગ; તો દુનિઆં લોકુંશેં હે લડતા, કે લાલચ ગંણીં હે તંગ દશાત; ઉશેં દોલત બડી ઔર દિલ કુશાંદ, જો દુનિંઆં નાં કુછ ખુજે વશાત. ૩૯ ભખીલ કુછનાં ખેર પાએશી, પાએશી ગંજ બ ઈલાહી; શાહે ખુદાકે કુછ નાં ખરચેઆ, ઉંમર શારી દુંનિઆં જંમાઈ; હુએઆતીમેં રભ નહીં પિછાંનેઆ, દુનિઆં શેં મરકર પાએઆ આજાબ; મૌલા ફરમાવે ચેતો ભાઈ કરો શખાવત કાંમ શવાબ. ૪૦

બએઆન લાલચ.

જિશેં લાલચ ગણી, શો ન શંતોખે કિશી હાલ; ઔાત દોલત એતી પાવે, જો શારી દુનિંઆંકા ભી પાવે માલ; તો ભી લાલચીકી આંખાં નહીં ભરે, ભરણેંકા નહીં હે શુલ; ઉશકી આંખાં તબ ભરે, જબ પડે ગોરકી ધુલ. ૪૧ મરદકી ખેઆરી લાલચશેંથી, કે લાલચી હે નિત ભીખારી; કે લાલચશેં થી અિજત જાવે, આવે ઉશેં ઔાત ખેઆરી; લાલચીકી કોઈ બાત ન માંને; શબ જાંણે ઉશેં હીંણાં; શાત પીડી કા નાંમ ડુબાવે, ભઠ પડેઆ ઉશકા જીંણાં ૪૨ લાલચીકી લાલચ જાંણો, કે લાલચીકું કરે હે કંતલ; કે આપ હાથ આપ હલકા હોવે, ખોવે દુનિઆં ધીંન

લાલચ બદ્દલ; કે વિઆર્જ લાલચ પઈશા ઔરકું દેવે, જો વઐ ફેર નાં દેવે તો દુનિંઆં ગઈ; જો લડે તો જી વ ભી જાવે, ઔર આકબત ભી ઉને ખોઈ શઈ. ૪૩. મંનકા દુખડા લાલચ હે, ઉશ મંન કભી ન હોવે શુખ; જો લુકમાંન હકીંમ આકર ઇલાજ કરે, તો ભી ન જાએ શી દુખ; મંનકા દુખડા એ હે, જો બોત મોહબત દુનિ આં બડાઈ; ઇશકા ધારૂ લાલચ શટંણીં, શે પીર કાંમ લથી એ પીડા જાવે ભાઈ. ૪૪. હલકા હોવે લાલચી, પંણ વએ તો નહીં જાંણે એ બાત; લાબચ ઉશે હલ કા કરે, કે ધંધા કરાવે દિંન ઔર રાત; ઇશ દુનિંઆં ધંધે બુડા હુઆ, તો ભી દુંનિંઆં ન આઈ કુછ હાથ; અબ ચેત ધંધા એશા કર લે, જો તું ઉઠ ચલે તો આવે તેરે શાથ. ૪૫. તીંન શંએ હલાક કરંનહારી, જિશ જિંને વએ આઈ; વએ તો બોત હલાક હુઆ, ઔર આકબત ઉંને ગંમાઈ; એક બખીલી ઔર લોભ ગંણેરા, ઔર નેક અંમલથી ભાજે; ઉશકું તો શહી દુબા જાંણો, એ બંદકું નહીં છાજે. ૪૬. જો કોઈ કિશે દેવે, ઉશકી વએ બોત કરે વખાંણ; જો ઔર લેંણેંકું વખાંણ કરે, તો ઉશકું તું લાલ ચી પિછાંણ; જો કોઈ કુછ દેવે, તો શુંકર અલાહ આગલ કરીએં; બંદ આગલ ન વખાંણીએં, લાલચ મંન ન ધરી એં. ૪૭. દુનિંઆંદાર શબ મંન દુખી, આખર એ જો લાલચ છોડો; દિલકા વાંણ તુશાંન હે લાગા, કિનારે તર ફ મોહોરા મોડા; જિંને કિનારા પકડા ખડા, ઔર છોડા શ બ લોભ જિંજાલ; ઉશ મંન દુખ કભી ન આવે, પલિ પ લિ અદકા હોવે ખુશિંઆલ. ૪૮. લાલચિ લોભિ બખીલી છોડો, કરો બંદગી શખાવત કાંમ; બુરા અંમલ તો નાંમ

દુખાવે, નેક અંમલથી રહેવે નેકિ નાંમ; નેકી શો પહેછાંન ખુદાકી, કે શબ દિલ મિંને હે હકિ શુભહાંન; એ શમંજ શબ શેં મુરવત કરો, તો તુંમશેં રાજી રેહેવે આપ રેહેમાંન. ૪૯.

દાશતાંન મનકા.

આપ મંનકા કહેઆ ન કરીએં, તો બૌત રાહાતજ હોવે; એશા કાંમ જો કોઈ કરે, શો અપની ભલા ખોવે; કે મંન તો લડાઈને શખતી ચાવે, જો ન કરે તો શુખશું શોવે; બડા નશ તો એ હુઆ, ઔર ખુદા ઉશ ઊપર મોહાવે. ૫૦. તુજ મંન હે અભિમાંન ગંણાં, મંન તેરા ઉશ પીછે જાએ; અભિમાંન શેતાંન દોએ દુરિજંન, તેરે મંનકું બૌત દોડાએ; જો અપણીં ભલાઈ ચાઓ, તો મંન અભિમાંન છોડી બેઠો; રખિશેં દશો બુરા કાંમ ન કરો, તો જિંનત મિનેં શાઈ પેઠો. ૫૧. જબ મંન તેરા તેરી ગરદંન ચડે, ઔર જીંઊં ચાએ તીંઊં દોડાએ; જબ તુજ ઊપર ઉંનેં જોર કીઆ, તબ તું ઉશકું હકરોંથી દંરાએ; કહો એ મંન મેરા એ રાજ ભી તેરા, જબ તક ઇશં દુનિઆં વાંશા; કાલ મર જાએશી માર ખાએશી, ભિહેશંતથી જાએશી નિરાશા. ૫૨. દુશમંનકે જો તાબે હોવે, વએ આખર શઈ હોવે હલાક; ઇશ મંનકા કહેઆ જો તું માંને, તો તુજે હલાક કરે એ નાપાક; એ મંન દુશંમંન હે ઇશ મત નાં ચાલો, ચલો જીંઊં હે હુકંમ રબિ; તો દુનિઆં ધીન શબ ભલી હોવે, તુંમશેં ભાગે બુરી ભલા શબ. ૫૩. અકલમંદ દુશંમંન ભી ભલા ઉશથી, જો દૌશત હોવે અંણ શમંજ; કે અંણ શંમજ દૌશતથી, બૌત આજાર પોચે તુજ; મંનવા તેરા તું દોશત જાંણે, પણ એ હે અણ શંમંજ નહીં ઇશેં બુધ; વએ

કાંમ કરશી તું પશતાએશી, ચેત શંભાલ તું અપની શુ
ધ. ૫૪. દુશંમંનકું બદલા દેતે, ઢીલ કરે હે તો તું ફતેહ અપ
નીં હે ગંમાવે ; દુશંમંન કરે શો તું શેહેવે બદલા ન દેવે,
તો દુશંમંન તુજ ઊપર ફતેહ પાવે ; એ મંન તેરા દુશંમંન
હે, તુજે જીઊં ચાતા તીઊં હે દોડાતા ; બદલા દેનેં કર
તા હે ઢીલ, વએ દંમ દંમ અધકી ફતેહ પાતા. ૫૫. આપ
નફશથી જે કોઈ ભાગે, તો લોભ લાલચ ઊશથી જાએ ; કે
વએ તો શોવે આરાંમશેં, ઔર વએ કભી દુખ ન પાએ ;
છોડો ભાઈ લોભ લાલચ, ઔર છોડો શબ મંનકા ચાવા, તો
રબિ ફરમાવે કે ઊશ બંદેકું, મેં દઊંગા જિંનતુલ માઆવા
૫૬. ભાગણાં તેરા તુજ નફશશેં, શો નશ તુજ ભખશે અ
દકા, ઊશથી તું આપ બંચા કર ભાગ, તો તુજે ન લાગે જ
ખંમ ઉશકા ; વાગથી ભાગા નેં તંન બચાએઆ, તો દુનિ
આંમેં દાએ દિંન કરશી કરાર ; તીઊં આપ નફશથી જો કોઈ
ભાગા, ઉંને અપની બેડી ઉતારી પાર. ૫૭. ઈલંમ ઊપ
ર જિંનેં અંમલ કીઆ, વએ પાએઆ અનંત ભલાઈ ; કિ
શી ભલાઈકું વએ નાંહી પોહોંચા, જિંને આપ મંન અંમલ
ચલાઈ ; જો ઈલંમશેંથી અંધા હુઆ, ઔર આપ મંન
કીઆ અગુઆ ; કે જીઊં મંન ચલાવે તીઊં ચાલે, તો મં
ન લે વહાં દાલે જહાં હોવે કુઆ . ૫૮. નશીહત દુશંમંનકી
મત શુંનો, ભાગો ઊશથી નિત દુર ; દુશંમંન જો કુછ નશી
હત કરે, શો શંમજો કે હે મકર ભરપુર ; તો ઈશ મંનકા
કએઆ ન કરો, એ હે તુંમારા દુશંમંન ; ઈશ દુશંમંનકું આ
પ વશ રાખો, તો આરાંમ પાઓ આખરત દિંન. ૫૯. જા
હાદ કરનાં કાફરશેંથી, એ કલાંમમેં હુકંમ હે રબિકા ; તો બ
ડા કાફર હે નફશ અંમારા, શઈ જુનો બંદે શબકા ; તો જિશ

બંદેને નફશકું મારા, ઉંને ફતેહ પાઈ દોનું જાહાંન; જો કોઈ તાબે મંનકે રહેઆ, તો દોનું જાહાંનમેં હુઆ પિશેમાંન. ૬૦

શૅંરંમ હલીંમી નંમણી મીઠી જુબાંન.

તેઆઈ ઈમાંનકી શૅંરંમ હે, વફાદારી તેઆઈ ઔર; ઔર તેઆઈ શખાવત જાંણો, એ તીનુંશેં ઈમાંન બેઠા ઠોર; જો શૅંરંમ થોડી તો ઈમાંન ઓછા, એશેઈ લેખે લેખા; પંણ તીનોં લછંન જિશ જિંને નંઈ, તો ઈમાંન ઉંને કેઆ દેખા. ૬૧. શૅંરંમ મરદકા શતર હે, જો એબ ઉશ મરદકા ઢાંપે; ઉશ કા એબ કોઈ નાં કેહેવે, જો શૅંરંમ કરે વએ આપે; જો બુરા અંમલ કરતે શૅંરમાએઆ, ઔર પશતાએઆ અપનેં જીઆ; તો ઉશકે એબ ઊપર પરદા, ઉશકે શૅંરમનેં કીઆ. ૬૨. હલીંમી મરદકી, ઉશ મરદકા શઈ જાર હે; કઠંન વેલા માંએં હલીમીં; ઉશકી મદદગાર હે; જાજાલિંમ હાથ જો કોઈ પડે, ઔર નરંમીશેં બાત આખે; તો જાલિંમ હાથથી વએ છોટકા પાવે, હલીંમીં ઉશકી શૅંરમ રાખે ૬૩. મરદ કા જંમાલ હલીમીંશેંથી, હોવે રોશૅંન ઉજાલા; જો કોઈ ઉશકું દેખે, શો આપ જીવ હોવે ખુશિંઆલા; નરમીં નેકી જો ઉશમેં આઈ, તિશથી ખુબી દીશે શબકી નજૅંર; જા લિંમ જેશા દેવ દીશે, જો હોવે શુરત ચાંદ ભદર. ૬૪. જો શ ખું શાથેં નમીં ચાલે, નેં ઉતંમ ઠાંમ બિઠાવે; શબથી આપ નીચા બેઠે, તો ઔત બડાઈ પાવે; નંમી ચાલે શો બડાઈ પા વે, નંમણી શબુંકું પેઆરી; તરાજુ પલે જો હોવે નંમે, ઉ શેં લેવે દુનિઆં શારી. ૬૫. મરદકા મરતબા બુલંદ હો વે, જો કરે વએ બાત નમંણીં; જો હાથ પર શલાંમકું નંમે, ઉશે કેહેવે બાંહાં જિંમણીં; પર નંમેશેં એ બાંહાં હુઈ પિ

આરી, ખાંણું નેઆંમત બીચ બિશેં ગતી ; જો પર નંમે શો નેઆંમત પાવે, આપ મંન બડાઈ ન રાખે રતી ૬૬. બૌત ઉમરોહો ઉશકી હોવે, જિશ દિલ શખતી હોવે થોડી; નેકી ઉમરોહો ઉશકી રેહેવે, જિંનેં શખતી કરની છોડી ; શખતી છોડો નરમીં કરો. જેશા નરંમ હે રેશંમ હીર ; તો મુંજથી રેશંમ બૌત ઠેરશી, બિશ પટંતરે શંમજો વીર. ૬૭ કોંમલ દિલ અપનેંકું રખનાં, જીઊં કોંમલ હરેઆલી કંવલા ગાંશ ; અરદંન કશ કઠિંન નહીં હોંનાં, જીઊં જાડ બડવંન વાશ ; જબ હોતા તુશંન જોરકા, તબ તરૂ શખત ગિરિ ગિરિ જાએ ; કોંમલ ગાંશ ખુશ લેહેરાં લેવે, પવંન ઉશેં ન શકે ગિરાએ. ૬૮. કોંમલ દિલ તો એશા રખનાં, જેશા કોંમલ મશકા તુપ. જિશ નેઆંમતમેં તુપ હે મિલતા, ઉશમેં લિજત હોતી હે અનુપ ; જીઊં ખાંણંમેં ગી લિજત દેતા, તીઊં કોંમલતાશેં લિજત પાવે તંન મંન; જો શંગ દિલી હો શખતી કરતા, ઉશકે બૌત હોવે દુશંમંન. ૬૯ કલાંમકી નરંમીશેંથી, દિલ હે આછા કેદમેં આતા ; જીઊં હીર નરંમ બંધનકું આછા, તીઊં નરંમ કલાંમશેં હે દિલ બંદાતા ; મુલકકા બાદશાહ જો ચાવે, તો રઈઅતકા હાથ પાઊં બાંધે ગરદંન ; પણ દિલકું નાં બાંધિ શકે, દિલ શો બાંધે જો બોલે મીઠા નરંમ વચંન. ૭૦. નરંમ કર ભાઈ બોલી અપણીં, તો તુજેં દોશત કર બુજેં શબ ; નરંમ બોલનાં વએ કો શીખે, જિશ ઊપર કરંમ કરે આપ રબિ ; નરંમ બોલે શો શબ મંન પેઆરા, એ ફરમાએઆ હજરત શાંહ; જો હે હિદાએત કરનેં હારે, હકીકત જિંનેં બતાઈ રાહ. ૭૧ નરંમી કરીએં શબ ખલકતશેં; તો શબ હોવે તેરે દોશતદાર ; પંણ આપ કોંમકી દોશતી ભલી, જિંનું શેં મિલનાં હે

હુશ્યાર; એશાં કોંમ કબીલા અપનાં, દોશતી ભલી ઔર શં ગાત; તો નિત નરમીં કરો ઉનુંશેં, જિંનુંશેં મિલનાં હે દિંન આર રાત. ૭૨. જો હુઆ મીઠ બોલા, ઊંનેં નેઆંમ ત બડી પાઈ; મીઠી જીભ તો ઉશકી હોવે, જો હોવે મક બુલ અિલાહી; શબું શાથેં જો મીઠા બોલે, તો ખલકત દિલ પતીજેં; તો શબ દિબ ભીતર હે કિલતાર, શો હકે શુ ભહાંન ઉશથી રીજેં. ૭૩. જીભ મીઠી હે પુંજી તેરી, હો વે શઈ શબ ભાજાર; કે મીઠી જીભથી અદકા હોવે, વેપારીકા વેપાર; દુનિઆં ભાજારમેં મીઠા બોલો, તો શબ દિલ તેરે હા થ આવે; તો શબ દિલ મિંને વશે શાહેબ રાજા, ઉશકું તું શઈ પાવે. ૭૪. જો મુરવત અદકી ચાવે, તો શબકી બડાઈ રાખે; નંમી ચાલે નેં મીઠા બોલે, નરમીશેં બાત આખે; શબ કિશીકું મોટા જાંણે, આપ હોવે નિમાંણાં, તો નેક ખ શલત ઉશ મિંને આઈ, શત ધરંમ તો ઉંનેં પિછાંણાં. ૭૫.

દાશતાંન જાહેલુંકા ઔર બેવકુફુંકા.

જાહેલુંકી કિરિઆ શો અદકી, કરે ઉંનકું ગુંમરાઈ; વ એ આપ ભી દુબા ઔર શાથી દુબાવે; જિંનકું ઉનેં કિરીઆ શીખાઈ, જાહેલ હલાલકું હરાંમ કેહેવે; ઔ ર પાકકું કેહેવે નાપાક; એશી રીત કિરીઆ કરે, જો આપકા ધીન મિલાવે ખાક ૭૬. જાહેલ વએ જિ શેં અિલંમ નાંહીં, ઉશકા હે પરદા ચુપ રેહેનેં માંહીં; જો બોલે નહીં તો હે જાહેલ, પિંણ ઊશકી જાહેલી કોઈ જાંણે નાંહીં; જાહેલ વએ જિશેં નહીં મારફત, બિંન પિછાં નેકી વએ કેહેવે બાત; તબ લિખનેં વાલે ફિરશતે લિખે, કે મારફત નહીં અિશકી જાત. ૭૭. અકલમંદ લડકા ભલા

ઉશથી, કે જો જાહેલ હોવે ખુડા, કે અકલમંદ લંડકા દરીઆ પાર જાવે, જાહેલ ખુડા શો શહી દુબા ; અકલમંદ વએ જિશેં મારશ્ત હોવે, જાહેલ વએ જિશેં નહીં પિછાંન; ૨ ભિ દરગામેં બડા નહીં માલ ઔર ઉમરો, વહાં વડા વએ જો હોવે શુજાંન. ૭૮. જિશ મુલકકા બાદશાં અહંમક હોવે, વએ મુલક શિતાબી જાએ ; કોઈ છીંન લેવે જા ઉજા ડ હોવે, હર તરેહશેં બદી દિખાએ ; તુજ ગટમેં તું હે બા દશાં, અહંમક હે જો માંને મનકા કહેઆ ; તો પાપ લોભ આવે તુજ ગટ બેઠે, તો એ મુલક તેરે હાથથી ગએઆ ૭૯ શાચી બાત નશીહત શુંનતે, જો તું આપ મંન ગુશા ખા વે ; તો તેરા ગુશા તું જાંણ, કે તુજ ઊપર બુરાઈ લાવે ; શા ચા શુધા જો કોઈ કેહેવે, તો ગુશા ન કરીએં અપણેં મંન ; શાચી બાત શુંનતે જો તું ગુશા ખાવે, તો તું હે અપનેં જી વકા દુશંમંન. ૮૦. જો ઊંધા શમજે નેં ઊંધા વિચારે, જો કુછ ઉંનેં શુંનેઆ ; તો મોતકી કડવાઈ ભર ઉંમર ચાખી, શઈ બીચ બિશ દુનિઆં; જો કોઈ બાત ઉશેં ભલી કેહેવે, તો વએ જાંણે કે એ હે બુરી બાત ; ભલીકું ભી બુરી જાં ણે, આપ દિલ કુડે ઈઊં દિંન રાત. ૮૧. રેજાલુંકી દૌલત જાંણો, કે હે આશ્ત લોકું ઊપર; કે રેજાલા શિરપર હાકંમ હોવે, ઉશથી ભલા શિર પર ડુંગર; કે ડુંગરકું તો બોજ ગણેરા, ઉશ નીચે મરીએં કોઈ ન જાંણે; કે રેજાલેકું બોજ નંઈ, શબ આગલ શ્જી હત કરે રંજાડે. ૮૨. હાકંમ હોંણેકી મશતી બડી, શં શબ પીએશેં હે અદકી ; શંરાબ પીએ બુરા કાંમ શુજે, તેશી બુધ ભી હોવે ઉશકી ; મદ પીએ મતવાલા હોવે, ન પિછાંને આપ ગુંન ઔર જિઆંન; નીચ હાકિંમ હુઆ

આપ જિઆંન હુંહે, ઉશકા અગુઆ હુઆ શેતાંન. ૮૩. જો બાતંનશેં તુંને રાજી કરે, ઉંને તુંજશેં બડા દગા કીઆ; એક જાહેલ કશંણી કરતાથા, શેતાન આવ શલાંમ રભિકા દીઆ; શાથ ગધા લાએઆથા, કે ચલો મેહેરાજ એ ભેજી હે શવારી; વો રાજી હો ચડા શારા શેહેર ફિરાએઆ, બાતંન રાજી હોણેંકી એ ખોઆરી. ૮૪. આલંમ લડકા કાજી કાથા, મુખ મુર ગિરાથા અંધ નિરંધ; શેતાંન આવ શલામ રભિકા દિઆ, ઉશ હાલતમેં ભી પિછાંનેઆ ફંદ; શેતાંન દુશંમંન આલંમુંકા હે, પર વાહાં ઉશકા નહીં ચલ શકતા હે જોર; જાહેલકું તો એશા લુંટે, જેશા ઉજાડ વંનમેં લુંટે ચોર. ૮૫. જાહેલ તું મત હોનાં ભાઈ, જાહેલકું કુછ નહીં નશા ભલાઈ; વએ નાં દુનિઆંમેં અિજત પાવે, ન આકબતમેં કોઈ ઉશકા શખાઈ; જો ચાઓ ખુબી દોનોં જહાંનકી, તો શુંનો અિલંમ એક ધીઆંન; નિત નિત મિલો જા અિલંમ મજલશમેં, જિશથી પાઓ અિલંમ અિરશાંન. ૮૬.

દર બએઆંન ખુબી અિલંમકે ફરમાતા હે.

શરદાર ઉંમતકા વઈ, જે કોઈ ધીંન મશલા જાંણે, હકકી રાહા ખલકતકું બતાવે, શાચ જુંઠ જુદા પિછાંને; ટોલે મિંને બડા વએ, જિશે અિલંમ ધીન શબ આએઆ; વએ તો ટોલેકા ગોવાલ જાંનો, જિશે અિલંમ નંઈ શો ઢોર ગણાએઆ ૮૭. ધીન મિંનેં ફુખ ના પડે, જો આંલિમ શબ મર જાએ; શમંદર મિંને હે બેડી, શો મલાહા બિંન કોંન લંગાએ; કિતાબ ભેજા રભિનેં, આલિંમ કરે વિચાર; જો મુરખ હાથ માંણક પડે, તો ખોતે ન લાગે વાર. ૮૮ અિલંમ જાવે જો મર જાએ; જે કોઈ હે અિલંમ પડા;

મુશકિલ નહીં જો હે શંમજંણ હારે, ફેર પડે કરે ચિલંમકું ખડા; જિશ શીંને ગિનાંન વએ નાં હોવે, તો મુશકિલ કોંણ કરે ચિલંમ વીચાર; તો શંમજો મુખ પાટિ વિદઆથી એ ભલા, જિશકે શીંને ગિનાંન દિઆ કિલતાર. ૮૯. આ લિંમ મરતબા જાહેલ ઊપર, જીઊં ચાંદ ભદર નેં શબુ તારે; પુરે ચાંદ શબિ તારે છોટે, દેખો તેશા કરો શુમારે; આ લિંમ જેશા તારૂ ધરિઆ, અપિ લંગે ઔર શાથી લંગાવે; જાહેલ પથર ધરીઆ પેઠા, વએ આપ ડુબે ઔર શાથી શભ ડુબાવે. ૯૦. નબીજીકે મુખકી બાત, જે કોઈ કરે બએ આંન; નબીજીકા તો વએ શઈ, હોતા હે અજીજ જાંન; નબીજીકી બાત શો હદીશ રવાએત, જો કરે શો હે ખાશા; નબીજીકે ફરજંધુંકું નિત માંનો, તો તુંમકું શફાએતકી બડી હે આશા; ૯૧. કુરઆંન પડે દિલ રોશંન હોવે, મોમંન દિલ બોત હોવે શુખ; બોત કુરઆંન પડે તો લાલચ ગંટે, કે લાલચ દિલકું ભડા હે દુખ; કુરઆંન પડો જો પડનાં જાંનો, નંઈતો શું નો રબિકા કલાંમ; શુંનનાં ભી જો નાં પાઓ કશીશ, તો હર ધંમ લેઓ ખુધા રશુલકા નાંમ; ૯૨. કલાંમ ખુધાકા હે દિલકી ધારૂ, કલાંમ પડેશે દિલ શઈ હોવે ચંગા; દિલ રોશંન હોવે નુર નુરાંની, જો પેહેલે ગુનાહા શીઆઈશે રંગા; ભાઈ શભ ધરધકી ધારૂ લિખી, પિંણ દિલકે ધરધકી ધારૂ હે એહ; કલાંમ ખુધાકા જાધ કરો, નિત પડો જીઊં તુંમ દિલ વશો રબિકા નેહ. ૯૩. જો પડો શો જાધજ રાખો, કિતાબ લિખે આ શો રહેઆ બીચ કિતાબ; જબ પુછને વાલા પુછે, તબ જિશે હોવે જાધ શો દેવે જવાબ; જાધ વએ જો તુંમ દિલ વશે, જીભકા બોલનાં શભ ભુલ જાએશી; જિશ દિલ ઈમાંન શો છુટે, બિંન દિલ જીભ ઈમાંન શો ધોજખ પાએશી;

૯૪. આલિંમ ગુના છોટા કરે, તો લિખા જાએ મોટા; આલિંમ ઔરકું રાહા બતાવે, આપ કીઊં કીઆ કાંમ ખોટા; ગિનાંનીકું દર ઔત ચાઈએ, કે ગુંના ન કરે એક તિલ ભાર; કે આલિંમ જેશા દુધ ખાશા, ઉશો બિગડતે ન લાગે વાર; ૯૫. આલિંમ આપ અિલંમ વખાંણે, ઔર અિલંમ ઊપર કરે બડાઈ; તો ઉંનેં આપ અિલંમકું એબ લગાએઆ, ઉશિકી કુછિ નાં હોવે બડાઈ; શુધિ ગિનાંની જો બાત કુછિ જાંણે, શો જાંણે કે થોડા હે મુજિ અિલંમ; તો ધોનું જાહાંનમેં આપ રેહેમાંન, ખુજા રાખે ઉશિકી શંરમ; ૯૬. આપ મશંહુર હોંણેકે કપડે પેહેંનેં; ઔર બડી બડી બાંધે પાગાં; પાગકે પીછે શંમિલા છોડે, ઔર ખુબ કર બનાવે આંગા; કોઈ રંગ ફકીરી કપિડા પેહેંને, આપ ભેખ શારા કીઆ તેશા; એ શબથી મંન અભિમાંન બડે, કે મેં હુઆ હું એશા. ૯૭. બડાઈ કરંની મરધકી, કે અિલંમશેં ગાજે આપ; એ બલા હે ઉશિથી, જો કેહેવે કે એશા બડાથા મેરા બાપ; પિંણ ખુબી અિલંમ જિશ મિંને આઈ; માહાધિંન વએ કરશી ખલાશ; મા બાપિ ભાઈ શબિ ભાગિ જાએંગે, જોરૂ છોરૂ કોએ ન આવે પાશ; ૯૮. તકવા આલિંમ કેરા રેહેંમત અિલાઈ, શો ગિનાંની હો કર કરે કિરિઆ; ઔર જો ઉશિથી શીખે શુધિ મારગિ ચાલે, કે આલિંમિતો હે અિલિંમ કા ધરીઆ; જેશા વાટકા ભેદુ, શુધ મારગ દેખી વએ ચાલે ચલાવે; તો બલા ગિનાંની વએ જો, આપ પાલે ઔર શબિકું પડાવે. ૯૯. બડુંકી મિજલશ કોટિ હે, ખુજા ઉશ ઠાંમ કે કલાંમકું; કે ઉશ ઠાંમકી બાત વાંઈ રેહેવે, ન પોચે ખલકત આંમકું; બડુંકી મિજલશમેં જો બાત હોવે, શો નાં કહીએં ફિર બાર; એ નશીહત જાધિ

જિ રાખો, ફિરમાએઆ શાહેબે અિશરાર; ૧૦૦ નો હોવે શબિ ઇલિંમમેં કાંમિલ, તો બિંન પિછાંને ન કેહેવે બાત; અપનાં ભેદ કિશે ન કેહેનાં, જો ખુધાને કાંમિલ કીતી હે જાત; એ નશીહત શુંનો જાધિજિ રાખો, અપનાં ભેદ કિશેં ન કેહેનાં; ભેદ જીઊં હીરા માંણક અમુલક, શો મુરખ હાથ નહીં દેંનાં. ૧૦૧. એક નુકતા મારફત કેરા, ઉશિકું કોઈ ન પોચે અંમલ; જિંનેં પિછાંના ઉશિ નુકતેકું, ઉશિકે ઈમાંનમેં કભી ન હો એશીખલલિ; બિંન પિછાંને ભુલા કેહેવે, હર હે આગ હર હે પથર હર હે પાંની; ચંધિર શુરજ મુરત માંણિશ, બિંન પિછાંણે શભ કહે કાહાંણીં. ૧૦૨. એક નુકંતા જો મારફત કેરા, મુરશીધ જિશિકું ભત લાવે, શો વાશલ હોવે જાંત હકિમેં, અશલ અપનેંકું પાવે; જિંનેં ધિલશેં ખોએઆ ઇશિ નુકિતેકું, ઉનેં ખોએઆ અપિનેં રબિકું; એ શુંનો શંમનો હરધંમ વીચારો, મોલા ફિરમાતા હે શબિકું. ૧૦૩. મરતબા ઇલંમ કેરા, શભ હુંનર ઊપર હે આલા; કે ઇલંમશેં તો રબિ પિછાંના, જિંનેં અપનાં ધિલ ઊજાલા; ઓર હુંનર કંમાઈ શબિ ફનાં હોવે, પિછાંન ખુધાકી રેહેવે બાકી; એ શુંણો શમનો જાધિજિ રાખો, ફિરમાએઆ કૈશર શાંકી. ૧૦૪. જો જો હુંનર ધુનિંઆં કેરા, શો આખર શબિ હે બાતલ; હકે બિંના જો ઓર હુંનર હે, ઉશિકા ધિલિશેં હોંનાં કાતલ; ખુધા વાએધ લાશંરીક હે, મોહમધ નભી હે ખુધાકા રશુલ; નુર જહુર શબિ ઉશિકા ધિશતા, જો શંમજેઆ શો હુઆ મકંબુલ. ૧૦૫. ઇલિંમ ભાધશાંઈ જિંનેં પાઈ, શદા રેહેશી નહીં આવે ઉશે ખુટ; ઓર મિતા શબિ લુંટી જાવે, ઇલિંમ મિતા ન શકે કોઈ લુંટ; જો ધોલત ધુંનિં

આં તું પાએશી, શો છોડ જાએશી આિશિ ધુનિંઆં ઠાંમ; આિલિંમ ધૌલત તુજ શંગ આએશી, ઉશિથી પાએશી જિનંત મુકાંમ; ૧૦૬. શભ ચીજકું એક મરતભા કાંમિલ હે, જિશકું કહીએં પુરા પુર; આિલિંમ મરતભા પુરા તભિ હોવે, જભિ હલીમીંકા ઊપર વરશે નુર; આલિંમકું જો હલીમીં આઈ, તો ઉશિકા આિલિંમ હુઆ તમાંમ; કોઈ પુછે ઉશેં એહી ધીંન ભતાવે, કે હલીમીં ભિંના ન હોવે કાંમ; ૧૦૭ આિલિંમ મિજલશમેં એશા મિલનાં, જીઊં શૂંકર મિલતી હે શંગ દુધ; જભિ આિલિંમમેં હિલિ મિલિ જાવે, તભ પાવે ધિલકા મકશુધ; મંન અરફકા ભેદ આિલિંમમેં, શો પીર કાંમલશેં પાવે; જો રેંન દિંન મિલો આિલિંમ મિજલશમેં, તો ભેદ મુરશીદ ભતલાવે. ૧૦૮. આિલિંમકી મિજલશ તો એશી ભાઈ, જેશી હે ભેહેશ્તકેરી વાડી; જો ધુનિંઆં માંએ ભેહેશ્ત દેખા ચાઓ, તો આિલિંમ મિજલશ ભેઠો દીહાડી; ભેહેશ્ત તો હે જાગે પાકુંકી, ભેહેશ્ત ચાઓ તો રાખો પાકી; ભિંના આિલિંમ પાક કીઊં હોએશી, એ ફરમાએઆ કોશંર શાંકી. ૧૦૯. આિલિંમ મરતભા ધરીઆ જેશા, જિશકા વાર ન પાર; લોત ગેહેરા હે ભેહદ ઊંડા, ઉશિમેં ચીજાં અનંત અપાર; જે કોઈ ઉશિમેં ગોતા ખાવે, ઓર આપ ફનાં હો જાએ; શોઈ અમુલક શાંઈ અપનાં, મોતી ઊપર લેઆએ. ૧૧૦.

ધાશિતાંન જુલિંમકા.

જુલિંમકે અંધેરેશેંથી જુનો, ઈમાંન ભી હોએ અંધેરા; જુલિંમ કરનાં છોડો ભાઈ, તો રોશંન હોવે ઈમાંન તેરા; જુલિંમ પર ઊપર કરે, કે ગુના કરે જુલિંમ ઊપર આપ; તો

ધોનું જુલિંમશોંથી જાંણો, ગટે તેરે ઈમાંનકા પિરતાપ. ૧૧૧. જુલિંમ મરધકા ઉશિ મરધકું એશા ઢાલે, જો ફિર કર ઉઠનાં હોવે મુશિંકિલ ; તરવારકા મારા ચંગા હોવે, ન હોવે ચંગા જિશકું મારે ઉશકા અંમલ ; આગ જાલે વાગ મારે તુરી ઢાલે, ઔર હાથી જિશ ઊપર દાંત દીઆ ; એ શભ જખિંમ ચંગા હોવે, ન હોવે ચંગા જિશકું મારે ઉશકા કીઆ ; ૧૧૨. જાલિંમકી ઉમરોકા શાએઆ છોટા, ભોત દિંન નહીં વએ ઠેરશી ; જુલિંમ કાંમ જિંનેં કીઆ, મજલુંમથી વએ આગલ મરશી ; જુલિંમશોંથી જાલિંમ કા ગેંર, દેખો ભોત દિંન શો નાં વશે ; મજિલુંમથી વએ આગલ મરે, મજિલુંમ બેઠા ઉશિ ઊપર હંશે. ૧૧૩. જુલિંમ કરતે દરો ભાઇ, જુલિંમશોંથી ન જીતા કોએ ; જિશ ઊપર જુલિંમ વએ તો ઠેરશી, જો હે જાલિંમ પેહેલા મરે શોએ ; જિશ કિશી ઊપર જુલિંમ હોવે, ખાલિકિ ઉશિકી દેવે ધાધ ; હકિ કિશીકા જાંએઆં ન જાએશી, રભિ શભિ કી શુંણે ફિરીઆધ. ૧૧૪. જુલિંમ જાલિંમકા ઉશિ જાલિંમકું, ખેંચ લે ચલે હલાકી તરફ ; જુલિંમથી વએ હલ કા હોવે, એ શઈ કર માંનો શાંહાકા હરફ ; ભાઈ અધલ ચલો જુલિંમ છોડો, પર દુખ દેણેંશોં આપ મંન વાર ; પર દુખ દેવે શો આપ દુખ પાવે, એ ફિરમાએઆ શાંહે ધુલિ ધુલિ અશિવાર. ૧૧૫. જુલિંમથી આખર ભુરાઈ હોવે, જાલિંમ કુછ નાં પાએશી ખેર ; કે જાલિંમ ઊપર હે લાંનત ખુધાકી, ઉશિ ઊપર ન હોતી હે રભિકી મેહેર ; જો બીજિ બોવે શો ફલિ પાવે, આંમ બોવે તો ફલે આંમ ; અમિલી બોવે તો અંમિલી ફલે, જો અંમલ કરે શો આવે કાંમ. ૧૧૬. જાલિંમકું તો આજાબ એ હે, જો જાલિંમ

શિતાબી મરે ; ધુનિંઆં શિતાબી છોડ જાવે, જિશિ કાર ણ વએ જુલિંમ કરે, હાથ ગશંતાં જાલિંમ જાવે, કે હાએ મેં કાએકું જુલિંમ કીઆ ; જિશિ કારણ કીઆ શો છોડ જાતા હું, અબિ તો દુખ પાએશી મેરા જીઆ; ૧૧૭. બુરા હે વે આધમીં, કે જિશિશેં દરતે હેં શબ આધમીં આપ મંન; કે ભલા બુરા શબિ ઉશિથી દરે, જિશિકા હોવે જુલિમ લછિંન ; જિશિશેં શબ દરે વએ બુરા કિલાવે, કે વએ તો ખુધાશું નહીં દૂંરતા; તો જિશિશેં શબ દૂંરે શોહે બુરા, એ શા કામ કાહેકું કરતા. ૧૧૮. નજધીક ન રેહેંણાં કઠંન લોકાંકે, કે જિનુંને બુરા કશિબ લીઆ ; જીઆંન કરે ઉનું પાશેં રેહે નાં, જો રહેઆ ઉંનકું જીઆંન કીઆ ; રઈએં નેક પાડોશ દેખી, કે ગુનાંન કરે રબિકા ન આધંમકા; કે ગુનાગાર પાડોશ હે ભલા આતી, છોડો પાડોશ જાલિંમકા. ૧૧૯. જો કઠિંણ હોવે નેં કડવા બોલે, ઉશકી તો બોહો નાં પાક ; એશી બોહો શેંથી શઈ બુનો, કે વએ આખર હોવે હલાક; કઠિંણ હોંણાં ને કડવા કેહેણાં , એશી બોહો ન શીખો ભાઈ ; એ નશીહત જાધિજિ રાખો , મોલાનેં ફિરમાઈ ૧૨૦. ખાંણેકી કડવાઈ ખટાઈ દેખો, જેશી મંન ન ભાવે; એ તો ભલી હે ઉશિ ખટાઈશેંથી, જો ખટાઈ બોલનેમેં આવે ; એ શુંણો શીખો જાધિજિ રાખો, બોલિનેંશેં ન કરો કિશી કા ધિલ ખટા ; ધુનીઆંમેં વોઈ તોફીક પાએઆ, જો મીઠા બોલાન બોલા કડવા ખટા. ૧૨૧. હલિકા કરંનહાર મરધકું, શઈ હે ઉશિકે ધિલકી શખતી જાંણ; જો કોઈ શબ શાથેં શખતી કરે, તો ઉશિ શાથેં બી શબ શખતી કરે પિછાંન; તો જિશ શાથેં શબ શખતી કરે, વએ તો આખર હલાક હોવે

શઈ, તો શખતી કિશી શંગ ન કરીએં, એ ખાશી નશી હુત મૌલાનેં કઈ. ૧૨૨.

ખુબી અધલકા બએઆંન.

મુલિક બાધશાંઈ કાંએંમ રેહેવે, જો અધલ કરે શુલિતાં ન; જો બાધશાંને અધલ છોડા, તો બાધશાંઈ હુઈ વએરાંન; અધલશેંથી ગરીબી વશે, શુંનોબાઈ ગંરબારી; અધલિશેંથી થોડી ગણી, વશે ધુનિંઆં શારી; ૧૨૩ ઉશિ બાધશાંકી ધૌલત વાધે, જો અધલિ ચલણી ચાલા; જિશ બાધશાંનેં અધલ છોડા, ઉંનેં આપકા ગંર ગાલા; મુલિકકા માલિક તો આપ હે, શાહેબ શિરજંન હાર; મુલિકિ લે આધલકું દેવે, જાલિંમ હોવે ખોઆર. ૧૨૪. આધલ બાધશાંકા શાએઆ એશા, જેશા શાએઆ હે રબિકા; કે આધલકે શાઈએ નીચે આરાંમ પાવે, ખલકત કે ધિલ શબકા; એિશિ કાએઆ નગરીમેં બાધશાંઈ તેરી, આપ ઊપર કર અધલ શાઈઆ; હલાલ હરાંમ જો પેહેછાંન અલિશી, તો આરાંમ પાએશી તેરી કાએઆ. ૧૨૫. આધલશો જો એશા શંમજે, કે એ ખલકત શબ હે રબિકી; તો કિશીકા ધિલ આજુરધા ન કરે, ધિલમેં રાખે મોહબત શબકી; જો શેતાંની ખતરે ચોર હેં, શો ધિલકે મુલકશેં નિકાલે દુર; તો આબાધ હોવે મુલક ઉશિકા, ધિલ પર રૌશંન હોવે રબિકા નુર. ૧૨૬. બાધિશાંકા જુલિંમ બલા હે, રઈઅતકે પર પેચશેંથી; એક લેખે વએ જુલિંમ થોડા, રઈઅત પર પેચ કરે હોએ જેતી; જીવ તેરા હે બાધિશાં બેઠા, વએ તુજિ ઊપર ન કરે આજાબ; જો કરે તો બી બલા ઉશિથી, કે જો પાંચ તુજેં મિલકર કરે ખરાબ. ૧૨૭. હકિ બાત શુંન કબુલ કરની, એ બી હે ધી

ન નિશાંન ; ધુશ્મંન કહે જા બેશત કહે, જા કહે કોએ ખિનિશાંન ; ઉંને તુજે ચોટ હથીઆર ફેંકા, તું આપ હાથ કર હથીઆર શોઈ ; હકં ભાતિ શુંન કભુલ કર આપિમંન લિખ, કેહેંનહાર મત દેખ હોવે કોઈ. ૧૨૮. ધિલકું જા શખિતી ગફલતિ, શો પેટિ ભર ખાંણેશેં હે આતી ; પેટિ ભર ખાંણે ગિનાંન ગટે, ઔર શુધિ બુધિ હે ઉશિકી જાતી ; ભાઈ બિંન ખાણે ન જીવે કોઈ, પિંણ થોડા ખાંણા કરીએ આધત ; હરાંમ હોએ ખાંણાં જા એશા ખાવે, કે ન કર શકે રબિકી ઈબાધત. ૧૨૯. ભાધિશાંઊંકા ખાંણાં હોઠજિ લાવે, શંમજ હોએ શો શીખા ; ધિલ તાજા ન હોવે ઉશિથી, હોઠ જાંણે ખાટા મીઠા તીખા; હલાલ ખાણેશેં ધિલ તાજા હોવે, હલાલ ખાંણાં તો હે મીઠા; જિંને ખાઈ કમાઈ રોટી હકંકી, ઉંનેં અનંત શવાદ દીઠા. ૧૩૦. ધિલકી રોશંની હે હલાલ ખાંણેશેં, ચેતો ભાઈ કરો આર હલાલ; ઉશિકા ઈમાંન ધિલ ધોનું અંધેરા, જો કોઈ ખાવે હરાંમ માલ ; ઈશ ગટ મિંધરમે દીવા ધિલ હે, જો હુઆ અંધેરા તો ઈમાંનકી ખોટ ; હુઈ અંધેરી નગરી કોઈ કિશે નાં શુજે, પાંચ ચોર મિલ કર લુંટે ચોટા ચોટ. ૧૩૧ જિશકું હકંને ભડાઈ દીતી, ધુંનીઆંકે બૌત લોક ઉશિકે તાભે આવે ; તો લાજંમ હે ઉશેં ખિંનશાફ કરનાં, જો કિશીકા ધિલ નંઈ દુખાવે ; તો ઉશિકા મરતભા જિઆધા હોવે, શબિ રહે ઉશિકે ફરમા ભરધાર ; ખિનિશાફશેંથી ઈજત પાવે, એ ફરમા એઆ શાંએ ધુલિ ધુલિ અશવાર. ૧૩૨.

ધર ભએઆંન ધુનીંઆં મી ગોએધ.

ધુનીંઆ ગંર માતાંમકા , જિશેં દેખો શો રોતા હે જા

રોનિ જાર; ગફલતકા હટા કાંનુંશેં કાઢો, તો શુનો કેશી પડી હે પુકાર; કાઠ શિર કરવત ફિરે, પથર ટાંકે એ દોએ કેશો કરતે હેં શોર; વેહેતે પાંનીમેં અવાજ કેશા, ઉંમરો વઈજાતી શો રોતી હે જોર. ૧૩૩. ભુલા વએ જે કોઈ ધું નીઆં રીઝા, જીઊં પેઆશા દેખે વેલા ધુપ; કે જંગલ શા શભરાહે પાંની, એ તો ધુલ દીશે હે પાંની રૂપ; ધુંનીઆં શા ભ ધુલ હે, ધુંનીઆં માલ ગાડા વએ ભી હે ધુલ; બિશ ધુ લકું તું શોનાં રૂપા માણિક દેખે, એ તુંમારે દેખણેંમેં પડી હે ભુલ. ૧૩૪. પાંણીકી પેઆશથી, માલકી પેઆશ જાં ણો હોવે શખત; માલકી પેઆશ ગડી એક ન બુજે, પા ણીકી પેઆશ હોવે કોઇ વખત; જિશકું પેઆશ માલકી હુ ઈ, ઉંનેં પેઆશમેં ખોઈ શારી ઉંમર; કભી નહીં પેટ ઉશિકા ભરે, જો શભિ માલ પાવે જેતા હે ધુંનીઆં ભીતર; ૧૩૫. મા લ ઉપર કરે ભડાઈ, ઔર શભ દિખાવે ગોડા હાતી; એ ભ ડાઈ ભાતલ દોએ દિન, આખર નંઈ હોએ શંગાતી; જો હકું ઊપર કરે ભડાઈ, ઔર શધક ઈમાંન પર ગાજે; કુફરથી ઈમાંન આછા બુજે, એ ભડાઈ નિત બિરાજે. ૧૩૬. જો ધોડ કરે આપ ધૌલત કારણ, ઔર ઉમેધ રાખે ગેર ખુધા; તો ધો ડ ઉશકી ગુંમરા હોવે, મકશુધકું ન પોંચે વએ કદા; આશા ન કરો ભંધે કેરી, જો ભંધા આશ કરે ઉશ પીછે જાએ; તો જેશા પડછાઈઆ કિશી પીછે ચાલે, વએ જા આપ બિંધર પેઠે ફિટ જાએ. ૧૩૭. ગંમ ઉશિકું ભડા હોવે, જિશકી ભડી હોવે ધુંનીઆં ઉમેધ; ઉમેધ ઉશકી પુરી ન હોવે, જો કાલે બાલથી હોવે શફેધ; ધુંનીઆં ગંમ કાલે શફેધ કીએ, શફેધ અંમલ નાંમાં કીઆ શીઆ; ધુંનીઆં પેઠ આવ કેઆ વંણુજ કીતા, એ તેરા અકલ વાહવા જીઆ. ૧૩૮.

બિગડા શોધા ખરાબ હુઆ, કે જિંનેં બેચેઆ આપકા
ધીંન; કે ધીનકે શો નાણેં ધે કર, જુંઠી ધુંનીઆં બિતા
લીંન; એશા કાંમ વએ કોઈ કરે, જિશકે શીંનેંમેં પડા
અંધાર; કે શોંનાં રૂપા બેચ કર, મુલ લીઆ ભંગાર
૧૩૯. ધુંનીઆં બેચ એ શંની હે, ઔર મુલ લે આકબત
ઠાંમ; ધુંનીઆં તેરે શંગ ન રએશી, ખુબ આકબત મુકાંમ;
ધુંનીઆં દિંન ચાર હે, ચેત તું છોડ જાએશી; બિશેં
બેચ આકબત વશાએ લે, વએ તુજ કાંમ આએશી. ૧૪૦
નેક બખત ગંમ આકબત કેરા, ધુંનીઆં ગંમ ખાવે બધ
બખત; કે ધુંનીઆં પીઆરી હે બધબખતકું, નેક
બખતકું પીઆરી હે આખરત; નેક બખતકું નેક બુધ શુ
ને, ચાવે આખરત નો શદા બિરાને, બધ બખત તો
ધુંનીઆં ચાવે, છોડ મરે નો શદા ન આવે કાનેં. ૧૪૧.
ધુંનીઆંકી નેઆંમતુંશેં, ખુબ શવાબ આકબત કેરા; આક
બત શદાં બાકી રહેશી, ધુંનીઆં ફનાં હોવે શવેરા; નો તુ
નેં ખુધાને અકલ દીઆ, તો ધુંનીઆંકું ન કર પીઆર;
કે નો ઠાંમ છોડનાં વાંહાં ગર કરે, એશા કાંમ કરે ગેંમાર.
૧૪૨. બલી મેહેરી વહે જાંણો, નો આપ પુરખ કરે અંત
પીઆર; તો ફરજંધ બી હોવે ઉશથી, પુરખ હોવે બખતા
વાર; એ ધુંનીઆં મેહેરી બોત હિતેઆરી, એક પુરખ નંહીં
નિબાએઆ; પલિમેં એક છોડ ધુજા કીઆ, ગેંમાર નો
કોઈ ઉશિ ઊપર લોભાએઆ. ૧૪૩. જિંને આપ માલ ખ
જાંનાં કીઆ, ઔર આપણી દોલત આપે નહીં ચાખી;
વએ હાથિ ગશંતાં આપ ઉઠિ જાવે, જીંઊં મધ ન ખાએ
આ માખી; હાથ ગશંતી દેખો માખી, ચેતો ભાઈ ધુંનીઆં
શંગ ન આવે; તું આકબત કમાઈ કીંઊં નંહી કરતા, મુરિખ

આપ જંનમ તું કીઊં ગંમાવે. ૧૪૪. કભી ખુશી નહીં રેહે
તી ઉશિકું, જિશ દિલ ભરા હે ધુંનીઆં ગંમ ; ધુંનીઆં
ગંમશેં વએ અંધા હોવે, પલિ પલિ અધકા ન હોવે કંમ ;
ધુંનીઆં ગંમશેં દિલ ખાલી રાખો, ગંટાઓ મોહભત ધું
નીઆં શંગાત ; જિશ દિલ મોહભત ધુંનીઆં ભરી, ઉશિ
કે હાથશેં ધીંન શાઈ જાત. ૧૪૫. ભુરા કાંમ વએ જાંણો,
જો ભુરાઈશેં હોવે નજિધીક ; ચોરી કરે નેં વેઆજ ખાવે
શરાબ પીવે, એ તો ભુરે હેં તેહેકીક ; ઔર ઓંનશેં જો
નજિધીક, શો ધુંનિઆં પીઆરી ઔર નાંણાં; એ ધોનું ભુરે
ઓશ નાંણેંથી, તુરત આવે ભુરા વશાંણાં; ૧૪૬. વએ વશાત
ભુરી દીશે, જો શબ જગે નજર આવે; જિશ વશાતથી કાંમ
ધાંઓમ પડે, ઉશિથી દિલ ઉઠાવે ; જિંણ મીઠા નાંમ તો શિ
રજંન હારકા, હરધંમ જપેં ઉશેં ઈમાંની ; પેટ ન ભરે કભી
જપંણ હારા ; હકંકે નામકી તો એ નીશાંની. ૧૪૭. ભુરા
કાંમ વએ જાંણો, જો હોવે શરાશેંથી દુર ; ચોરી કરે વેઆ
જ ખાવે, શરાબ પીવે, ન હોવે ઉશિ મુખ નુર; ભુરા નંહીનો
હલાલ કંમાવે મિલે શો ખાવે, કેઆ હુઆ જો લોક કહે મ
જદુર; ભુરા વએ જો હરાંમ કમાવે, મોટા કિલાવે શિરમંધા
હોએશી રહિ હજુર. ૧૪૮. આધંમી કેરા પેટ ધુશમંન
હે, ધેખો ભાઈ ચેત શવેરા; પેટ લાલચ કારંણ આધંમી,
ભુરા કાંમ કરે બઉ તેરા; ઓશ ધુંનીઆંમેં ધુંશમની કાંમ,
આધંમીકું હે પેટ કરાવે ; પેટ કારણેં આકભત ખુબી, ભં
ધેકે હાથથી જાવે ; ૧૪૯. જો ખાલી હાથ નેં ભુખા હોવે,
ઉશિકા હોવે અઈઆલ ; વએ તો ધંધા ભોત કરે, કે તંગ
હે ઉશિ ઊપર હાલ ; એ ભાત ભતાઈ મોલાનેં, શુંન રાખો
શભ મંન ; કે ભુખા ધંધા ભોત કરે, ઉશિકા શુખ ભાગા તંન

મંન. ૧૫૦. ખુબ ભખત તો ઉશકા જાંણો, જિશકું ધુંનીઆં માંહે નહીં જોરૂ ઔર છોરૂ ; કે ઉશિકે દિલમેં તો ગંમ નહીં આવે, કે કેઆ ખાવેંગે લડકે જોરૂ ; ધુંનીઆં ગંમ જિશ દિલ નંહી, રબિ જાધ વશો ઉશિ ધિલ ભાંદે; ધુંનીઆં ધીંન ધોએ એકઠે નહોવે, નશંભાવે એક બીઆંન ધોએ ખાંદે. ૧૫૧. ખુશી નેં આરાંમ ચાઓ તો, આરાંમ વાહાં જાંહાં નંહી દૂર ; ધુંનીઆંમેં તો બોત કશાલા, અરાંમ કહાં હે બિશ ધુંનીઆં ભીતર; એક ધિંન ખુશીશેં ઢાલ ભજાએઆ, ધુજે ધિંન કોઈ મુઆ હુઆ ગંમ; ભલી ખુશી આલી આકભત કેરી, દિંન દિંન અધકી ન થાએશી કંમ. ૧૫૨. મા બાપશેં જો ફરજંધ બિછડે, તો એ દુખ જલાવંન હાર ; કલેજા જલે મા બાપ કેરા, બિશ આગકા નહીં ઓતાર ; જો ફરજંધ મરે મા બાપ આગલેં, તો ભડા દુખ હોવે બાપ ઔર માઈ; કલેજા જલે નેંનુંશેં પાંની ચલે, બિશ દુખશેં તભ છુટે જભ મોત આઈ. ૧૫૩. આધંમી આપ મંન શભ ધુંનીઆં ચાવે, જેતી નેઆંમત હે ભાંતો ભાંત ; પિંણુ ધિલ ચાવે શો શભ કાહાંશેં પાવે, કે શારી ધુનીઆં ન આવે હાથ ;ધિલકી આશા તો પુરી હોવે, જો આશ છોડ હોવે નિરાશ ; પર આશા છોડ ગેંની હોએ બેઠો, આશા છોડો તો પુગે શભ આશ. ૧૫૪. જીવકું આરાંમ ના ઉમેધી માંએં, બોત ઉમેધ રાખો તો આરાંમ નાહેં ; આશ શભ છોડો તો હોવે જીવ તંન આરાંમ ; કે ધુંનીઆંકા શંગરા કભી ન થાએશી તમાંમ. ૧૫૫. જિશકું હુંનર કશભ આએઆ હાથ, કરે રોજગાર; ઉશિનેં બોત ખજાંનાં પાએઆ, ઔર ગંજ પાએઆ અપાર ; કુઆ ભરા ખજાંનાં ગાડો, વએ ખજાંના ભી આખર ખુટે ; હુંનર ભડા ખજાંનાં જાંણો,

એ શરિ કભીન ત્રુટે ; ૧૫૭. ધુંનીઆં મિતામેં એભ ભો તેરા, પિંણુ જો લોભાએઆ શો નં દેખે ; એક એભ તો એ શા ઉશિમેં, જો ગેલા શંમજે નેં અંધા પેખે ; ધુંનીઆં મિતા બિછડતે, ન લગતી દેખો કુછ વાર ; કભી ધુંનીઆંધાર રેહે વે નેં મિતા જાવે, કભી મિતા રેહેવે તો મરે ધુંનીઆધાર. ૧૫૮ જો કાંમ કરો શો વીચારો, કે એ કાંમ મેં નિભાઊંગા કિશ રીત ; કે અિશ કાંમથી મેં કેઆ ગુંન પાઊંગા, જિશ ઊપર મેંને બાંધી હે પરીત ; તો કિશી કાંમમેં ખતા ન ખા વે, વોઈ કરે જિશમેં હોવે ગુંન ; તો કુછ ગુંન નહી અિ શ ધુંનીઆં ધંધે, શાચી ભાત કહું ભાઈ તું શુંન. ૧૫૯. ધુંની આં ધેખો જાવે ચલી, એ હે ધો ધિંનકા ભાહાર ; શાંહા ગધાઓ અધના આલા, નહીં કિશીકું અિશિમેં કરાર ; ચેત શંભાલો મોમંન ભાઈ, જભિ લગ નહીં આએ બિજાં કે આશાર ; તભ લગ પાંની શીંચો નેક ભંધગીકા, તો તેરી જિંધગીકા ભાગ શદા રેહે ગુલજાર. ૧૬૦ ગુંમરા હુઆ વ એ, જિંનેં આપ ભેદ કએઆ ભુરેકે શાથ ; કે ભુરા તો ભુરા ઈ શિખાવે, ઓર કુછિ ન લાગે હાથ ; ભુરેકું આપ ભેદ ન કેહેનાં, ભુરા ન એ જિશકા ધિંન ભાતલ ; એ થોડી ભાત શંમજ શંમજો, ઈઊં ચલો જીઊં હોએ કાંમલ. ૧૬૧ ગુંમરા હુઆ વએ, જિંને ધીંનથી ધુંનીઆકું અધકા ચાએઆ ; કે ધુંનીઆ કાંમ કરતે, જિંનેં ધીંનકા શો કાંમ ગંમાએઆ ; પેહેલા તુંજે ધુંનીઆં શિરજેઆ, કે આકભત કારણ કરે કં માઈ ; તો વએ શઈ ગુંમરા હુઆ, જિંનેં ધુંનીઆં કારણ આકભત ગંમાઈ ; ૧૬૨. ગુંમરાકું ગુંમરાઈમેં છોડો, ઉશિકા નહીં કુછિ અિલાજ ; જિશકું ખુધાનેં ગુંમરા કીઆ, વએ રાહા ન પાવે ભાજ ; આંખાં અંધી અિલાજ કરે તો, ચં

ગી હોવે જાંન; પિંણ જિશકા શીનાં અંધા ચિલાજ નં હી, જો ફિર કર આવે લુકમાંન. ૧૬૩.

ધર ભએઆંન બંધગી વ નેકી મીંગોએદ.

નિમાજ કરતે જો કાહેલી કરે, ઉશેં ઈમાંન થોડા; ધુંનીઆં મેં તો બોત લોભાઈઆ, આકબત કાંમ છોડા; નિમાજ બંધગીશેં કાહેલી કરે, ઔર કરે ધુંનીઆં ધંધા; તો ઉશ ઊપર ઈમાંન નહીં, જિશકા હે તું બંધા. ૧૬૪. બડી ફજર જાગે ને બંધગી કરે, તો તું નેકી કમાએઆ; જો ચિશ વેલાએં જાગેઆ, શો બંધગીશેં નેકી પાએઆ; શુભુ શાધક જાગો ભાઈ, કરો જિકર ચિલાઈ; નિમાજેં તશબી બંધગીશેંથી, હોવે ધિલ શફાઈ; ૧૬૫. જો નિમાજ બંધગી હકકી કરે, શો ઉઠે બીચ અધેરી રૈંન; શો નફિલ નિમાજ પાંચથી અધકી કરે, કે પાંચ તો હે કરજ દેંન; વેશી નિમાજ રાતમેં કીએશેં, રોશંન હોવે ઉશકા ધીશ; ઉશ રોશંનીશેં કાંમ એશા શુજે, જો ન આવે ઉશ ઊપર રબિકી રીશ. ૧૬૬. આછી બંધગી ચિબાધત વગ્એ, જો શબશેં છિપા કર કરીએં; કિશી બંધેકું ન જાંણાંઈએં, અપનેં ખુધા એશું દૂંશીએ; બંધગી નેકી ખુધાએ કાજેં કરીએ, ન બડા કરનાં અપનાં નાંમ; જો ખુધાએ કારંણ કાંમ કરીએ; તો ધરગામેં હોવે કબુલ તમાંમ. ૧૬૭. જિંનેં ઉમરોહો લંબી પાઈ, ઔર શારી ઉંમર રૈન દિંન બંધગી કીતી અલાહા; તો નબીઊંકા શરોપાએ જાંનો, ઊશિ બંધેકું શઈ મિલા; નબીઊંકું બડાઈ રબિનેં દીતી, શબ ઊંમત ઊપર કીએ શરધાર; તો જો કોઈ ચંલણીં ઉંનુંકી ચલે, શો મકબુલ હોવે

રબિ ધરબાર. ૧૬૮. ગઈ ઉંમરોહોમેં જો કાંમ ન કીઆ, તો આખરમેં કરલે શિતાબ; એતી ઊંમર ગઈ બાકી જા એશી, કીંઊં શુતા હે ભર ખાબ; ઉંમરો ધેખો જાવે ચલી, ચેતો કરો નેક કંમાઈ; ધુંનીઆં બાજારમેં કોઈ કંમાએઆ, કિંનેં પુંજી આપ ગંમાઈ. ૧૬૯. રોશંન કર ભાઈ કબિર તેરી, કે નિત ઉઠિ નિમાજ કર બીચ રેંન અંધેરી; અંધેરી રેંન બીચ નિમાજ કીએશોં, રોશંન હોવે શઈ કબિર તેરી; નિમાજ નફલ કર આધી રાતકું, કે ખુધા બિંન ન ખુજે કોએ; મોલા ફિરમાવે કે કબિર તેરી, બિશ નિમાજ થી શઈ રોશંનિ હોએ. ૧૭૦ મોંમિંન મોંહો ઉપર નુર અધકેરા, જો બીચ રાત ઉઠે કરે કંમાઈ; રાતકી બંધગી ધિંનમેં ધીશે, કે કરંન હારકે મોંહોં ઊપર હોવે રોશંનાઈ; કીઆં મતકે ધિંન, કોઈ મોંહો કાલે કોઈ મોંહોં હોવે શફેદ; શફેદ વએ જિંનેં રાતમેં બંધગી કીતી, શાચે શિદકશોં ઉંને પાઈ ઉમેદ. ૧૭૧. શબ ધિંન પીછે રાત હે, ધિંનકું કરો આપ કંમાઈ ધંધા; રાતકું બેઠો આરાંમશોં જપો ઊશકું, જિશકા હે તું બંધા; ધુંનીઆં લોક કહે પેટ ધંધા લાગા, કબ બેઠે હંમ ખુધાએકે ગેલ; મોલા ફરમાવે કે જો વેલા ધંધે નહીં રબિકું શંભાલો બીચ અંધેરી લૈલ. ૧૭૨ મેરાજ ખુધાકા રશુલ પાએઆ, જિંને શબ રાત કીતી હકં બંધગી; શો મેરાજ મોમનકું હોવે, જો બિલશોં નિકાલે શબ ધુંનીઆં ગંધ્હિગી; રાતકું જાગે એક ધીંઆંનશોં, પેરવી રશુલકી કરે કિરધાર; તો ઉશિ મોંમનકું મેરાજ હોવે, અપનેં રબિકા ધીધાર. ૧૭૩. રેંન મરતબા બોત બડા હે, શબ ખલકત પાવે આરાંમ; પીર પેગાંબર વલી ઓલીઆ, રાત બંધગી શેં શબ પાએ નાંમ; મેરાજ રશુલ બી રાતમેં પાએઆ,

આશિક વશલ પાવે માશુંક; જો તું શાચા આશિકકા, તો રૈન બંધગીશેં મત ચુક ; ૧૭૪. શબ ધિલ બિંને લગંન હે, પિંણ ભલા ધિલ વએ જિશ દિલ હે લગંન કિલતાર ; ઓર લગંનમે પડા શો હુઆ, રબિકી લગંન ભલી જો ઉતારે પાર; લગંન બિંના કોઈ ધિલ ખાલી નાંહી, બિંન લગંન તો ધિલ રહે ઉદાશ ; શાચે શાંઈશું જો લગંન બાંધો, તો જિકર કરો શાશ ઊશાશ ૧૭૫. રેહેમંત રબકી વએ કોઈ પાવે, જો કોઈ જિકર કરે હરધંમ ; જો એક ધંમ જિકર કરનેંશેં ચુકા, તો ખુશી ન પાવે લિખાવે ગંમ ; રબિ ધરગા હાજર વએ, જો હરધંમ જિકર કરે કશબ; જો એક ધંમ જિકર કરનેંશેં ચુકા; તો રબિ કરે ઊશ ઉપર ગજબ. ૧૭૬. ખુધાએકી ગૈર મોહબતશેં, જિંનેં દિલ કીઆહે ખાલી ; ધુંનીઆંકી મોહબત શારી, અપની ધિલથી ટાલી; બિશરીત ધિલ ખાલી કરનાં, ખીશા ભરનેંશેં હે ખાશા ; માલ ગણેંશેં હે એ ભલા, જો તુટે મંનકી આશા. ૧૭૭. જો બેહેશંત ચાઓ તો તકવા પકડો, જીઊં રહો ગુનાથી પાક; કે બેહેશંત હે જાગે પાકુંકી, વાહાં મુશકો અંબરકી બિછી હે ખાક ; હૌલતમંધ કે ગૅરમેં જીઊં પેઠણેં ન પાઓ, જો પાંઊં તુમારે લાગી હોએ કીચ ; તો મોતી લાલકે મંધિર કશતુરી જિમીન, ગુના મેલશું કીઊં પેઠો એશી જિંનત બીચ. ૧૭૮. તકવા કરો ખુદાએશું ડૅરો, બંધગી કરો જીઊં હે ફરમાએઆ ; અલાહા એક જાંણ જિંનેં બંધગી કીતી, બડા મરતબા તો ઉનેં પાએઆ ; હરાંમથી ભાગો હલાલ ખાઓ, જેતા હે ફરમાએઆ ખાંણા ; વો હલાલ ભી શંમજ કર ખાઇએં, કે લેખે વેલા હે લેખા શુણાંણાં. ૧૭૯. રોંના મરધકા વએ શાચા, જો ખુધાએકે ડૅરશેં રોવે ; શો રોનાં

તો લાભ દેવે, કે ઠંઢાઈ અખીંઆંકું હોવે ; ખુધાએકે દરશું જો કોઈ રોવે, ઉશકે નેંનું કું હોવે ઠંઢાઈ; જો ખોફ ખુધાએકે દરશું કરો, તો ફલે તુંમારી નેક કંમાઈ; ૧૮૦. ખુધાએ કાદર જિશ દિલ વશે, વએ ધિલ નિત હોવે ઊજાશ ; જિંને ધિલ અપનાં ઊજાશેઆ, ધીધારકી તો ઉશેં ખુગી આશ ; ધિલ આરીશા ધીધારકા, જિંને ઊજાશેઆ તિંનકે પુરે ભાગ ; રબિકે દરશેં દિલ ઊજાશો , શુતા કીંઊં હે ગાફિલ જાગ. ૧૮૧. દરો ખુધાએકે ખોફશેં, તો રહો શઈ બીચ અંમનો અમાંન ; શબ જાલિંમશેં એ દર બંચાવે, તુંમારા હોવે નિગે બાંન ; ખુધાએશેં દરે શો ફરમાએઆ કરે, ન કરે કુછ ઔર અંમલ ; ન શંરાબ પીવે ન વેઆજ ખાવે, તો હાકિંમ પકડે ઉશેં કિશ બધલ ; ૧૮૨. તાજગી તો હોવે મોમંન મોહાં ઊપર, જો દર ખુધાએકા હોવે ઉશ દિલ ; કે ખુધાએકે દરથી બધી ન કરે, ઔર આછે કાંમ કરે પલિ પલિ, ગંટ મોમિંનકા મિંદિર હે, દર ખુધાએકા હે દીવા બીતર ; કે જિશ મિંદિરમેં દીવા જલે, તો બાહેરથી રોશંન દીશે વએ મિંદિર; ૧૮૩. જિશ મિંદિરમે દીવા રોશંન, વએ મિંદિર દીશે શઢા ઊજાશ; ઉશ મિંદિરમેં શજા આવે, નિકલ જાવે શમ ચોર નિરાશ; આબાધ રેહેવે મિંદિર શોઈ, રેહેંન હારે પાવે શુખ ઔર ચૈંન ; ધંણી નફર દો મિલકર બેઠે, ખુશી મને દિંન ઔર રૈંન ; ૧૮૪. કરજ ચુકાંણું આપણું, એ બી હે ધીંનકા કાંમ ; કે પારકી ધંમડી આપ ઊપર, નં રાખીએં વાંમ; ધીંનકા કાંમ તો બોત બોતેરા, જિંણ એ શબશેં હે બડેરા ; જો ફિરમાએઆ શાંહે ઔલીઆ, હજરત અલી શવેરા. ૧૮૫. બરકત હોવે માલમેં ઉશકે, જો કોઈ દેવે જકાત ; જકાત દીએ બરકત માલકી, શઈ કર

માંનો એ ભાત ; જકાત (૧૦૦) શોહો ઊપર (૨ ॥) અડાઈ, જો ગુજરે એક શાલ ; જિંનેં દીઆ ઈમાનશું, ઉ શકા હલાલ હુઆ માલ. ૧૮૬. તવકલ કરો ખુધાએ ઊપર, તો હોવે કાંમ તમાંમ ; ઉતંમ કાંમ જો કરનેં ચાઓ, તો નિ ત લેનાં ખુધાએકા નાંમ ; જો કાંમ કરો શો શોંપો શાહેબકું, કે તુંહી કરે શો ખાશા ; તો શભ કાંમ હોવે ખાશા, ઔર પુગે મંનકી આશા ; ૧૮૭. તંન મંન ઔર પરાંણકું, તો ખાં ને પીંનેંશેંથી હોવે આહાર ; અને જીવકું તો આછા આવા જ, શુંણીનેં હોવે આધાર; નાંમ ઈલાહીનેં કલાંમ રભાંની, આછે આવાજથી પડો ગિનાંન ; જીવણાં તો શુખ હોવે, જો મંનકા ત્રુટે અભેમાંન ; ૧૮૮. ધીંન અપનાં દોશત કરો, જો દોશતી તુંમ કીઆ ચાઓ ; શભથી ભલા દોશત ધીંન હે, જિશથી શભ ઠાંમ છોટકા પાઓ ; નિમાજ પડો રોજા રાખો, શભ ભંધગી કરો જીઉ હે ફરમાએઆ ; શંરાભ વી આજ ઔર જો મંના હે શો છોડો, તો શભ ઠાંમ છોટકા પા એઆ ; ૧૮૯. જો આપ ધીંન ખુભી ચાઓ, તો નિત ઉઠ અધકી કરો કિરીઆ, કિરીઆ બેડીમેં જો કોઈ ચડે, ઉશેં ભોતલાભ દેશી ધીંન ધરીઆ ; ઔર ધીંનકા ૫ શાધ લાલચશેં હે, લાલચશેં હોવે ધીંન ભંગાણ ; જો આ ૫ હિશાભથી અધકા લેણાં, લાલચશેં શજાંણ હોવે અજાં ણ. ૧૯૦. પોંચેઆ મખશુધ ધોંનું જાંહાંનકા, જિંનેં ફતે હ પાઈ અપણેંધીંન ; કે ધીનકી દોશતી ઉશ દિલ વશી, ધુ નીઆં છોડ ધીંન ઉંનેં લીંન ; જિશ ઊપર કરંમ હોવે રભિ કા, ઉશકું શુંજે આછી ફિકર; કે ધીંન માંણક તો આપે લેવે, છોડ દેવે ધુંનીઆં પથર; ૧૯૧.ધીંન માણક ઈરફાંન ઈલાહી; ધુંનીઆ પથર ધુંનીઆંકી ચાહા ; ચોહાં તભક લગ જો જો

નેઆંમત, શો શભ જાંણો ધુંનીઆં શનાંહા; ખુદા તો હે શૈ ભરો નેઆરા, ઔર જો પશરેઆ શો રબિકા નુર; જો દેહ મએ પંનરો હાથ ઉઠાએ, તો ભાકી હે શો રબિકા જંહુર. ૧૯૨.

ભએઆંન નેકીકી ખુભીકા.

ઉમરોમેં તો ભરકત હોવે, જો નેક કરો તુંમ અમલ; ભુરે અમલકે ભરકતશોંથી, ઊમરોમેં હોવે ખલલ; નેક કંમાઈશોંથી ભાઈ, જીંવનકા શો ફલ પાવે, જો કંમાઈ નહીં નેક, તો ફોકટ જંનમ ગંમાવે; ૧૯૩. નેકી કરો ભાઈ મોંમનોં, શંગ ભધી કરણ હાર; ભાઈ તો તું શાઈ હોવે, ઉશ ઉપર શરધાર; નેકી કરો ભાઈ ઉશ શંગ, જો કરે ભુરાઈ; તો શાઈ ઉશ ઊપર હોવે તેરી, ભૌત ભડાઈ. ૧૯૪ ભુરે કાંમમેં ઢીલ કરનાં, એ ભી હે દૌલત નીશાંની; ભુંરાઈમેં ઢીલ કરનાં, એ ભી હે નેકી પિછાંની; જિશે દૌલત રબિને દીતી, શોઈ નેકી કમાએઆ; કે ભુરે કાંમ ઉપર, અપનાં દિલ નંઈ ચલાએઆ. ૧૯૫. ભુરાઈ કરતે જો કિશેં દેખો, તો આપ નજર ચુકાંણી; દિલ ભીતર રાખે નાંઈ, નાં કહે વએ કાહાંણી; તો ભોજ ભડાઈ ઉશકી હોવે, શભ જાંણે એ મોટા; જો એ ભ પારકા શભકું કેહેવે, તો શભ કહે એ ખોટા; ૧૯૬. જો નેક ફાલ કેહેવે શદા, તો નેકી વએ શાઈ પાવે; જેશા ફાલ નિકાલે ભંધા, તેશા આગલ આવે; રેહેંમત ઈલાહી ઉમેદ રાખો, માંગો આગંમ ભલા; કે આજથી કાલ ખુભ થાએશી, ખુભ કરેગા અલાહા. ૧૯૭. નેકુંકે દિલ હે નુર રભાંની, કે હરધંમ ઉશ દિલ વશો રભકા નુર; કે ઉશ દિલ ખતરા ભી નેક ગુજરે પલિ પલિ વશો રબિકે હજુર; નેક હોતે તુંમકું ન લગતી કુછ ભેર; જો હરધંમ કરો નેક ભંધગી કાંમ; અલાહા એક પાક

જાંણ બંધગી કરે, તો તુંમ દિલ હોવે રભિકે નુરકા મુકાંમ ૧૯૮. રભિ કારણ જો તું કશંણી કરે, તો નેકી કુવત શહી હોવે તેરે દિલ; તો ઇમાંન તેરા હોવે ચંગા, ઔર ન હોવે કુછ ઇમાંનમેં ખલલ; ઇમાંન જો શુધા તો કશંણી કર, કારણ રશુલ ઔર આલ રશુલ; ઇનું કારંણ જો કશંણી કરે, તો શંફાઅત કરેંગે જોરા ભતુલ. ૧૯૯. જુધાઇ બિછડનાં આગ કઠંન હે, ધોજખ આગથી એ આગ ભારી; ધોજક દૂરથી અમલ નેક કરે, જાંને કે ધોજક આગ હે દુશંવારી, જિશકું ચાવા રભિ મિલનેંકા, વએ ગુંના ન કરે કે બિછડું ગા રભિ ધીધાર; તો જો કોઇ હે તાલબ મોલા, ઉશ મંન ધોજખ દૂરથી એ દૂર હોવે બિશીઆર. ૨૦૦ ખુબ બખત તો ઉશકો જાંણો, જિશકું શિરજન હાર શંગ પરતીત; કાંમ ધુંનીઆં ધીંન શભ ઉશકું શોંપે, એ હે શાચે મોંમનકી રીત; જીવ તંન જોરૂ છોરૂ ઇમાંન, એ શભ તુજકું રભિનેં દીઆ; દિલ તાલા ખોલો એ ગંર ઉશેં શોંપો, શંરમ ઉશેં જિંનેં પેદા કીઆ. ૨૦૧. ગંનીમત મિલી ઉશ કિશીકું, જો કોઇ તાબે હુઆ અપને ખાલક; મોત હએઆતી નેં રોજી તેરી, એ શભકા વો હે માલક; જો મારે જિલાવે નેં ખાંણે દેવે, ઉશકી કરો નિત બંધગી; જો ધુંનીઆં કારણ પર બંધગી કરે, તો ખરાભ હોવે ઉશકી જિંધગી. ૨૦૨. બંધગી કરો ખાલશ ખુધાકી, ઉમેધ ન રાખો એક તિલ ભાર; ખાલશ બંધગી ખુધા મિલાવે, શુખશું પાવે રભકા ધીધાર; જો ઉમેધ ચાવે શો ખુધા એ પાવે, શો ઉમેધ શભ તું લાલચ જાંન; ભેહેશંત પાએઆ તો કેઆ ભડાઇ, પુરખ બિંના જીઉં ઔરત માંન. ૨૦૩. મોમંનકા તો માલ ગંનીમત, જો કોઇ હિકમત પાએઆ; ભડી હિકમત તો એ જાંણો, જો કુફર છોડ

બિશલાંમમેં આએઆ; શારી ઉંમર ખોવે ત્રાંબા શોનાક રતે, શીખે હિકમત બુવલી; પલમેં દુશમંન ખુધાકા હોવે દોશત, એ હિકમત ફરજંધ શાંહે મુરતજા અલી. ૨૦૪. ઓલીઆ ખુધાએકી ભાંતાં કરો, તો રેહેમત હોવે નાજિલ; જિંનેં કુફર તોડાનેં ધીંન જગાએઆ, શરવર શભ વલી ઊંકે કાંમિલ; તો પંજ તંન રભનેં પાક કીએ, પીર હોવે જો ઊંનકી આલ; જો રેહેંમત રભિકી આપઊપંર ચાઓ તો નાંમ ઉંનકા લેઓ હર હાલ. ૨૦૫. શફાઈ દિલકી શો ઈ માંનશેંથી, કે જિશકા શો ઈમાંન હોવે કાંમલ; ઉશ મંન ન હીં જુઠ ન હોવે કીનાં, વએ બુરે અંમલકા ન હોવે આંમિ લ; જો દિલ શાફ હોવે તો નિત ઉઠ બંધગી ચાવે, ઓર ચાવે નેક કંમાઈ; હરાંમ ખાંણે જુંઠ બોલનેંશેં ન કરો ઈમાંન અંધેરા; તો પાઓ દિલ શફાઈ. ૨૦૬. આછી બંધગી શોઈ જાંણો, જો કરો આછા ખાશા નેક કાંમ; ગરીબિ જતીંમ હાજત મંધ શભશેં નેકી કરો, તો હોવે તેરા નેક નાંમ; નેકી શેં શભ દિલ શાધ રાખો, ઓર બુરાઈ ગફલત કરો શભ દુ ર; તો શભ દિલ મંને હે શિરજંન હાર, શો તુજ ગંટમેં કરે રોશંન નુર. ૨૦૭. ખમીશ છનીછર ધોએ શંભે, ભરકત જાં નો; મુશાફરી શફર ચલનેંકું ભી, ખુબ હે પિછાંનો; દોએ વેલા ભરકત જાંનો, ઉતંમ કાંમકું હે ભલી; એ શુણેં શં મજો જાધજ રાખો, ફરમાએઆ શાંહે મોલા મુરતજા અલી. ૨૦૮. શભ બંધેકું લાજંમ હે, જો કરનાં ખાલક અપ નેંકી બિભાધત; શભ ખલકતકું રાજી રખનાં, મીઠી નીકી કરનાં આધત; બોત બોલનાં ભે મશંરફકા, શો બિભાધતમે હે નુકશાંન; ભડી બંધગી નેકી એ હે, ન આપ રંજ ન કિશકું રંજાંન. ૨૦૯.

ભએઆંન શબર વ શુંકર મી ગોએદ.

ખુશિ ખબરી દેઓ આપ જીવ, જબ શબુરી કીતી; જિશ બંધેને શબર કીઆ, તિશેં ફતેહ રબને દીતી; ખાલકકી શબ ખલલકત જાંણી, કોઈ દુખ દેવે તો શબર કરનાં, તો ઉશથી તું શાહી જીતે; એશા મન મેં ધરનાં. ૨૧૦ શબુરી તેરી તુર્જ ફતેહ દેવે, જિશ કિશી ઉપર આવે બલા; જો વએ શબુરી કરે, તો ઉશકું ફતેહ દેવે ખુંજો આપ અલાહા; શબુરી કરંન હારકું રબિ દોશત રાખે, આપ રબિ કરે અંત પીઆર; બંધા બલા વએ જો શબુરી કરે, તો કઠંન વેલા રબિ હોવે ઉશકા જાર. ૨૧૧ ફકીર કાંમલ શંગ જો બેઠે, તો શુંકર કરે અધકેરા; ફકીરીમેં તો શુંકર કરનાં; શંગત શીખો વએ શવેરા; ફકીરૂંકું શબર કરનાં, શબ હાલ મિને શુકરાનાં; શખતી નરંમી એ શબ નેઆંમત, રબિશેંથી પિછાંનાં; ૨૧૨. શખતી છિપાંણી મોંમન બાઈ, જો કુછ આપ ઊપરૂ બીતે; એ મુરવત નીશાંની મોમંન કેરી, ઔર એહી શબરકી રીતેં; મોમંન ઊપર આવે જો શખતી, શો શબરશેં છિપાવે; તો ખુધાએકી ધરગામેં, શબુરી બધલે બોત અર્જર પાવે. ૨૧૩. બોત શખતી જિશ ઊપર આવે, શચ ઉશ ઊપર હોવે આશાનીકી આંન; કે શખતી પીછે હે આશાની, એ નુકતા કલાંમ રબાંનીશે પિછાંન; મોમંનકું જો શખતી પોંચે, તો ઉશ પીછે શાહી હોવે આશાંની; તો ધુંનીઆંમેં જિંનેં કશંણી શાહી, વો આકબતમેં હોવે જિંનંત મકાંની; ૨૧૪. દિલકી ધારૂ જો ચાએ, તો રાજી રહો રબિકી કજા; નરંમી શંખતી જો કુછ પોચે, તો કહો હંમેં રાજી જીઊં તંમારી રજા; દિલકું ધુખ એ જો, માલ મેહેરી પુતર ધીઆ; એ શબકું હાજર

ચાવે, ઓખધ એ જો એ સભ રભકા રભ, ચાહે રાખે ચાહે ઉઠાવે. ૨૧૫. ખરાભ હાલ જો મોમન દીશે, ભુખા ધુંનીઆં માંહીં; ખુધાએ કે નજધીક ઉશેં ઈજત ગંણેરી, વાં વો ખરાભ નાંહીં; ફકીરૂંકું ખિજત ખુધાએ પાશે, જો ખિશ ધુંનીઆંમે હે ખરાભ; ધુંનીઆંકા તો ખિતલાર નહી, એ તો ફનાં હોવે શૂંતાભ. ૨૧૬. જિંનેં આપ તંનકું વારા, રભિ જાધ વશે ઉશ મંન શારી; એ ભલા હે ઉશથી, જો લાલ માંણક પેંને ઓર પેંને કપડે જર તારી; ખુધા તો નિઅત નેં દિલ દેખે; ન દેખે શુરત ઓર લિભાશ, અંતલશ પેંને આ તો કેઆ હુઆ, ઔર કેઆ હુઆ જો પેંનેઆ કર ભાશ. ૨૧૭. આછા ખાશા એશા આરાંમ પાઓ, જો તુંમે રાખો મંન ઠેકાંણે; હલાલ કંમાઈશેં રભ રોજી દેવે, આપ મંન શંતોકો ઉશી પેંનડે ખાંણેં; આપ મંનથી પાપ જુઠ નિકાલો, ન કરો તુંમે પાપકા ખોજ; તો અધકા તાલંણેં વેલા હોવે, તુંમારી નેકીકા બોજ. ૨૧૮. તેરી રોજી તુજકું હુંઠે, તું આપ મંન કર આરાંમ; એક એક દાંણે પર લિખાહે, શો ખાંણેં વાલેકા નાંમ; જિશ દાંણેં તેશ નાંમ લિખા હે, વઈ આવે તેરે મુખ; લાખ કરોડ જો તું હે શંગરે, શો ફોકટ કરતા હે દુખ; ૨૧૯. ખુધા હર એકકી રોજીકા જમિંન હે, એ હદીશ શાંહે મરદાંન; ભંધા તું કાંએ રોજી હરાંમ હુંઠે, રોજી તુજેં દેવે આપ રહેમાંન; જો આદમીં હોએ કિશી કાંમકા જાંમીન; તો ઉશિકા તુજેં આવે જકીંન; તો જકીંન કીઊં નહીં રખતા હે રભિ ઊપર; કે રોજીકા જામીંન હે રભલ આલમીંન. ૨૨૦. રભિ ઊપર જો જકીંન કરે, કે જિંનેં મુજે કીઆ હે પેધા; તો રોજી મુજે વોઈ દેવે, જો શભકું હે રોજી ધેંધા; તો ઉશ ગંર નિત મેંમાંની રેહેવે,

આપ ખાવે ઔરકું દેવે ભતા; ઉશકી હાંદી નિત જોશ કરે, શદા રેહેવે ઉશકા ચુલા તતા; ૨૨૧. મરધકી ઇજ્જત ઉશ જિંને હે, જો મિલે ઉશ ઊપર કરે શંતોક; ગંર ગંર ઢુંઢતા નં ફિરે, અપની ઇજ્જત નાં ખોવે ફોક; જિંનેં રોજી દી તી શો ઇજ્જત ભી દેવે, જો ઉશ રોજી તમેં કરો આરાંમ; જિંને ઉશિ રોજી આરાંમ કીઆ, ઉંને ઇજ્જત પાઈ ઔર બડઆ નાંમ. ૨૨૨. જો તુજેં મિલે શો બોત કર જાંણો, તો શારી ઉંમર કરો બાદશાંઈ; જિંનેં જો મિલા શો થોડા ગંણાં કીઆ, ઉંનેં શારી ઉંમર ગંમમેં ગંમાઈ; શુખ દુખ બિકે ઇશ ધુંનીઆં બાજાર, શુખ છોડ કાંએ દુખ મુલ લેઆતે; કે આપ કિશમત નહીં રાજી રહે તે, કિશમતથી અધકા હુઆ ચાતે; ૨૨૩. જો કોઈ રોજી રિજક પાએઆ, ઔર આશીઅત પાએઆ અપણી જાત; તો પુરે ભાગ ઉશકે બાઈ, જો શુંકર કરે દિંન ઔર રાત; બંધા એક ચાકર કુંખાણે દેવે, શો નિત ઉઠ ચાવે ઉશિશેં ચાકરી; શિરજંન હાર તો શુંકર ચાવે, ખુશ આવે ઊંશેં શુંકરી; ૨૨૪. રબિકી નેઆંમત શુંકર કરનાં, જો નં કરે તો બિગાડે અપણી નેઆંમત; કે આપ માલ વએ નં શંતોકે, હરધંમ ચાવે માલ કશરત; કે માલ મુજેં હોવે અધકેરા, શબ ધુંનીઆં માલ મિલે મુજ; ઇશ ફિકરથી ન ખાવેં ન પેંને, ઇશ હવાથી ઉમરકા દીવા જાએ બુજ; ૨૨૫. નેઆંમત પાઈ નેં શુંકર નં કીઆ, તો નાંશુંકરી નેઆંમતકું લે જાએ શી, નેઆંમત પાઈ તબ નાં ચેતેઆ, તો નેઆંમ ગઈ પીછે પછતાએશી; હુએઆત ધુંનીઆ નેઆંમતતો ફલ દેવે, જો શુકર ઇબાદત કીન; જો એ ન કરે તો જિંને દીતી હુએઆતી, શો લેવે હુએઆતી બિંન ફલિ છીન; ૨૨૬. શબ

ગંમ પીછે હે ખુશીઆલી, ઔર ધારૂ હે શબ ધુખણેંકું, શ
બ શખતી પીછે હે આશાંની, શંમજાઓ દિલ અપણેંકું ;
ધુંનીઆં બંધીખાંનાં હે મૌમનકું, ઔર કાફરકું હે જિંનત
ઠાંમ ; મોંમંન ધુંનીઆં શખતી બધલે, અંત પાએશી હુશંક
શર જિંનત મકાંન. ૨૨૭. નેક આધંમી જો દુખ પાએઆ,
તો જાંનો રેહેંમત રબિને બેજાઈ ; ઔર ફાશક જો દુખ પા
એઆ, તો કરતુતશેં બલા ઉશિ ઊપર આઈ ; અઈઊબ
નબીકા દુખડા રેંમત, જો કીડે પડે શારે અંગ ; ફિરઊંન
દુબા ચિશ બલા, જો લડતાંથા મુશા નબીકે શંગ. ૨૨૮. મ
નવાર કરો જિંનેં દુખ દીઆ, શો ખિજલ થાએશી ધંમો
ધંમ ; તું મનવાર કર વએ ખિજલ થાએશી , તેરા કુછ ન
હોએશી કંમ ; જિંને દુખ દીઆ શો શિરમંધા હોએશી,
જો તું બાત કરે મંનવાર ; એ બાત શુંનો લિખો શીને પા
ટી, ફિરમાએઆ શાંહે નાંમધાર. ૨૨૯. ગુશા ધાએંમ આ
પ મંન ખાનાં, ઔર ઊપર ગુશા ન કરીએં ; ગુશા દાજ મન
મેં બુજાઓ, ખુધાકે ગુશેશેં દરીએં ; ચિમાંમ હુશેનિકે
મોં મુંબારક પર, બાંધે હાથથી પડી ગરંમ આશં ; ગુશા શ
બ આપ મંન ખાએઆ, ફિરમાએઆ તું આજાધ બાશં.
૨૩૦. ગુશા ન કરીએં ધીરજ ધરીએં, શબરો તોરીક કરી
એં રફીક ; શુંકર ખુધાએકા શાથી કરીએં, તો ખુધા તુંમા
રા હોવે શંરીક ; એ તંન મંન તેરા તો શુખ પાવે, જો હર
ધંમ શુંકર કરો તુંમ આધત ; શુંકર શબુરી આધત હુઈ જિ
શકી, કબુલ હુઈ ઉશિકી ચિબાધત. ૨૩૧.

ભએઆંન પીરી વ ચિરિંગકા.

ખબર ધે ગઈ મૌતકી, જબ શફેદી આઈ તેરે રીશં ; અબ
તોશાં કર લે રાહેકા, કે શફર આએઆ હે તેરે પીશં ; અ

ભ છોડ ઇમારત ગંરકી, આપ ગંર ઠેરાઓ ગોર ; કે શાંજ શુભાં હે ઉઠિ ચલનાં , જાએ ભશનાં હે ઉશિઈ ઠૌર. ૨૩૨. ભુડાપા વાધાઈ મૌતકી લાએઆ, ચેતા ભેગી કરો કંમાઈ ; ઉ જલે ભાલ અભિ દિન આએઆ, કાલે ભાલ રાત શુતે ગંમાઈ; કાલે ભાલ જેશી રાત ગફ્લતકી, વએ ઉંમરો તેશી ગઈ. શફેદી શુભા હુઈ, દેખો ચેતા અભ તો પુંજી થોડી રઈ; ૨૩૩. ભુડાપા ખભર મૌતકી કહેવે, નિરાશ કરે હુઈઆતીશેંથી ; અભ કે જો તું અંત લોભાએઆ, તો તું ખોએશી ઐાર કોઈ ભુંણશી ખેતી ; ધુંનીઆં શરામેં તું હે મુશાંફર, રાત ગઈ જો થે કાલે ભાલ ; શફેધી શુભા હુઈ, હુઈ ચલણે વેલા પડા હાલ ચાલ. ૨૩૪. શભ રોગથી ભડા રોગ ભુડા પા, જો જવાંનથી હોવે પીર ; તો શભ રોગ આકર ઉશિ ગટિ ભેઠે, પલિ પલિ ગટે આરાંમ શરીર ; જવાંનીમેં કર લે ઉતંમ કમાઈ, ભુડાપેમેં ન હોએશી જવાંન ; જો ભુડા હુઆ શો ભેગી ચેતો, ભાઈ તું તો હે કોઈ ધંમકા મેંહેંમાન ; ૨૩૫. ભુડાપા નંહી ઉંમરોમાંએ, કે અભ ઉમિરથી ના કુછ હોવે ફલિ ; શુણનાં દેખનાં શુધ ભુધ તેરી, એ શભમેં પડા હે ખલલિ; અભ ધુંનીઆંથી નાં લિજત પાએશી, નાં ભંધગી કર શગશી ઇશ કાએઆ ; જીતા વએ જિંને જવાંનીમેં ખાએઆ, પીઆ ધીઆ લીઆ ; ઐાર વોઈ આ કભત કંમાએઆ ; ૨૩૬. જભિં ગઈ જવાંની જાધ કરે , તો મૌત આપ દિલ જિંને પશતાવે; એ પશતાનાં ફેકટ ભાઈ, જવાંની ફેર નહીં આવે ; નંહી ફિરે નધી જો પાંની ભે ગ એઆ ; નંહી ફિરે જવાંની જો ઉંમરો ગઈ ; જવાંની જિંને જિંને ભંધગી કીતી ; મૌત વએ કંમાએઆ શઈ. ૨૩૭. ઉમરોકી ભાકી અંમુલક હે, શભ માલશેં કરીએં પીઆર ;

જો એકધંમ ઉંમરો અધકી પાઈએં, તો મુલ દીને શાસ શંશાર; ઉશિધંમ આછી કંમાઈ હોવે, કે તોભાં તેરી હોવે કંભુલ; એકધંમ ત્રાંભા શોંના હોવે, ભેહેશંત લેંણંકા હોવે મુલ. ૨૩૮. રોશંન કર ભાઈ નુર ખુડાપા, ગુનાશોંથી મત કર અંધેરા; ખિશ નુર ખુડાપે કરો કંમાઈ, તો રોશંન હોવે ધિલ ભી તેરા; રએંન જવાંન મશત હોએ શુતો, આએઆ ખુડાપા રોશંન દીશ; અભ જાગ ઉઠ કર લે કંમાઈ, નંઈ તો રભિ કરશી રીશં ૨૩૯. ખુડાપા આએઆ ચેતો ભાઈ, ભેર ભેર કેઆ કેહેવેં; મલક મોતકા શિરપર આએઆ, કોઈ ગા ફ્લિ હો મત રેહેવે; લડકે જવાંન ખુડે જઈશ, મત જાંનો મોતકું દુર; મોત નજીક ધેખ ખુધાશું ડંરો, તો તુંમ દિલ વ શે રભિકા નુર; ૨૪૦. જો આપ મંન નશીહત ચાએ, તો મોત જાધ કરો એ હે નશીહત ખાશી; કે આખર મરનાં ગોર ગંરિ કરનાં; ધુંનીઆકા શાથી કોઈ શંગ ન આશી; જિંને એ ખુજા ઉનેં લોભ પાપ છોડા, ધુંનીઆંથી હો ભે ઠા નિરાલા; વાએજ નશીહત ઈઉં ગ્રુંન હુઈ, કે છોડ દેવે ધુંનીઆં કશાલા. ૨૪૧. માતા પેટશું જો બાલક નિકલા, ઉશકું મોતકા આએઆ પએગાંમ; કે જો ધુંનીઆંમેં આ એઆ વએ તો મરશી, ધુંનીઆં તો હે ફનાં મુકાંમ; મા તા ઉદરશેં બાર આતે, બાલિક રોવે ઉશિ ગંડી; કે અભ તો મેં ધુંનીઆંમે આએઆ, કાલ મોત આ હોવે મુજપર ખ ડી; ૨૪૨ મરનાં જિંનેં શચ કર માંના, ઉશેં ધુનીઆંમેં કે આ કરનીં હે ખુશી; એશા ભુજ શાથ જો ખુશી કરે, તો ખુશી નંહી એ તો હે બેહુશી; પર મુલિક જાતે ઉમિરો ગં ટે, દિલ નાં કહે કે એ મુલક હે મેરા; તો ધુંનીઆં મુલકશેં કાંએ દિલ બાંધો, દિલકું કિંને ભતાએઆ કે એ મુલક હે

તેરા. ૨૪૩. જો આપ અજંલ બંધા જંકીંન જાંને, કે ધુંની આંશેં હે મુજે જાંણાં, તો ધુંનીઆં ઉમેધ મગરૂર નાં ર હે, જાંણે કે એ હે ખોટા વશાંણાં; અજલ અપની જંકીંન કર જાંનો, કે શદા રહેંણાં નંહી ચિશ જાંન; તો ધુંનીઆં ઉ મેધ શાહી કંમ હોવે, પલિ પલિ ગંટે અભેમાંન; ૨૪૪. આપ મૌત ભિશારે ધિલ અંધેરા, જીઊં બિન શરાંણે કાટ ભરી શૂંમશેર; દિલ રોશંન ચાઓ તો મૌત જાધ કરો, ઉઠતે બેઠતે અવેર શવેર; જો અપનાં ચલનાં જાધ કરે, ઉશિથી નાં કુછ હોવે ભધી; કે બંધા પાંણી ગંધા હોવે, ગંધી ન હોવે ચલતી નધી. ૨૪૫. મૌત જાધ કીએ દિલ રોશંન હોવે, હરધંમ મૌત કરનાં જાધ; એક દિંન એશા આએશી, જો ગંર ઊજાડ હોવે ગોર આભાધ; ગોર બિંને જા ગર કરોગે, ગરમેં વશેંગે ઔર કોએ, એ શુંણકર જે કોઈ ચેતેઆ, રો શંન હુઆ હે દિલ શોએ; ૨૪૬. જો જકીંન મૌતકા તુજ કું હુઆ, કે મરનાં આખર હે મેરા; તો હરધંમ તું નેકી કંમાવ, તો શંવરે જાહુરભાતન તેરા; એ ભડાઈ જો તુંમનેં પાઈ, તો ચિશ ભડાઈકું ફિર નહીં મૌત; એ ભડાઈ તુજેં બેહેશંત લે જાએશી, ઉશ બેહેશંતમેં કભી ન આવે ફૌત. ૨૪૭. મલકલ મૌત તો શભ પર આવે, શભ બંધેકી લે જાતા હે જાંન; ચિશ મરને આગલ જો મર ચાલે, શો મર કર પાવે અમંન મકાંન; એશા મરનાં જો મર જાંને, વાશલહક વો કાં મલિ ફકીર; એ ધરજા પાવે શો વલી કિલાવે, એ ફરમાએ આ હજરત આપ અમીર. ૨૪૮. જિશ બેહેશંતમેં મૌત ન આવે, શોઈ તખત ખુધાકા જાંન; ખુધા તો શભ ઠૌરમેં બ શતા, ખાલી નહીં કોઈ ઉશિબિંન મકાંન; શભ કુલ ઉશિમેં વો શભિમેં, બાહેર ભીતર હે ભરપુર; એશા શંમજ જો

ઉશમેં ામલેઆ, શો લાભ્નોત હુઆ ઉશિકા નુર. ૨૪૯.

ધર શિફત નેક શોહોભત વ દોશતી મીગોએદ.

જો નેક શોહોભત પાઈએં એક ધંમ, તો ગંનીમત જાંણો વએ ધંમ; કે એક ધંમ કલમાં કુફર ત્રુટે, એક ધંમ તો ભાં કરે ગુંના ગુંમ; એકધંમ ત્રાંભા શોંના હોવે, પારશ ભેટે પડે ટકશાલ; એક ધંમ મોહોભત મોલા વશે, તો છુટ પડે શભિ જિંજાલ. ૨૫૦. નેક શોહોભત અખતીઆર કરો, તો ભુરે લોકુંશેં રહો અમાંન; નેક શોહોભતકી ભરકતશેંથી, ભુરેકી ભુરાઈ ન પોહોચે આંન; ધુશમંન ભુરાઈ કરે શો તુ જેંનાં પોંચે, જો તેં શંગાતી કીઆ નેક; શંશાર ભુરી ભલા શભ તુજથી ભાગે, જો આપ મંન વશાઓ અલા એક. ૨૫૧ દોશતકી માર ભોત ધુખ લાગે, જો કિશેં દોશત આપે દેવે માર; ઔરકે હાથશેં પથર ભી હલકા લાગે, દોશતકે હાથશેં ફુલ ભી લાગે ભાર; કે હંમારા દોશત પિછાંન કીઉં મારા, એ તંમ મંન લાગે ગંમ; મોમંન અલાહ પિછાંન ગુના કરે, વએ રોજી દેવે દેખો કરંમ. ૨૫૨. મિલનેં જાઓ મરદશેં એશા, જેશા તુજેં કરે મંનવાર; થોડી ભડાઈ દેવે તો થોડા મિલો, ભોત દેવે તો મિલો ભોત વાર; ભંધા મિલ નાં મિલનહાર શંગ, શદા ન મિલે એકી રીત; તો થોડી ભંધગી ભોત નિવાજે, એશે શાહેભશું કીઊં ન કરીએં પિરીત. ૨૫૩. જો પરીત મિંતર ગાડી ચાઓ, તો ન રાખો પડધા અંતર; કે મિંતરકા ઠાંમ તો ધિલ હે, તો ધિલ ભી હે મિંતરકા ગર; ધિલ કરો ગંર મિંતરકા, શો મિંતર કરો શુભહાંન પાક; જિશ ધિલ પાક વશે શો પાક હુઆ, ઔર શભ દિલમેં પડીઓ ખાક. ૨૫૪ ભાઈ ઊંકા બિછડનાં શાહીભુજો, હે આપ ધિલકા જલાપા; જો ભાઈ કરો તુંમે ધુંનીઆં

માંએ, શો બિછડતે બોત રહે કુડાપા; પિરીત ન કરીએં એ
શે મિંતરશેં, જો બિછડતે ન લાગે ઢીલ ; મિંતર કરો જો
શદા શંગિ રહે, શો તો આખિ પાકિ હે રબિલ જલીલ ;
૨૫૫. ધીન ધારી જો અધકી ચાઓ, તો શંગત કરો જિ
શે હે મોહોબત ધીન ; ધીનકા જિશેં નહીં ચાવા, ઉશ
શું મિંતરાઈ મતિ કીંન; શંગત કરો ધીનધારકી, નિત
જા બેઠો ઉશિકે પાશ ; હીંગ કે ભાશંનમેં હીંગ ભાશે, ફુ
લું કે ભાશનમેં હોવે ફુલુંકી ભાશ. ૨૫૬. પર મિલણેશેં આ
પ જાત ટોલે મિલ ચાલો, આપ જાતમેં કરો શગાઈ; શંગ
ત વેવાર ઉંનિશેં કરો, જિંનશેં હોવે ધીન ભલાઈ; આપ
ધીન કે પંથમેં ચાલો, શાથ લે ચલો ધીંન ભાઈ; તો એકકી
બંધગી દેખ દુજા કરે, એિશ રીત પલિ પલિ વધે. કંમાઈ.
૨૫૭. અધકી દોશતી કરો આપ કરાબાત, તો અધકા હો
વે તુંમારા દોલત માલ ; બાપ માઈ બેન ભાઈ ઔર શગે, એ
શાંન કરો તુંમ શબકે હાલ; રબિ ફરમાવે નેક ખરચ જો
એિનું કાજે, લોકું ભી કહે શુંણાએઆ; જંતીમ મિશકી
ન શોઆલી બંધ છોડાનાં, એ શબિ નેક ખરચ ગણાએ
આ. ૨૫૮. નેકી માં બાપ શંગ જો કરનાં, શો આકબ
ત કારણ આગમ પુંજી ધરનાં; માં બાપકા હક બોત હે લગ
તા, શો દિલશેં નહીં બીશરનાં ; કરો માં બાપકી ચાકરી,
તો હોવે અનંત ભલાઈ; તો શઈ આકબત કારણેં, અપણી
આગંમ પુંજી ચલાઈ. ૨૫૯. રીઆત કરો માં બાપકી, કાલ
આએશી પુતર તેરા; વએ ભી તેરી રીઆત કરશી, કંમાઈ
ફલ તું પાએશી શવેરા ; કિશી બંધે કંમાઈ ફોકટ નહીં
જાતી, જિંનેં જેશા કીઆ તિંનેં તેશા પાએઆ ; તેરા પુત
ર તુજકું ચાએશી, જેશા તું માં બાપકું ચાએઆ. ૨૬૦.

ભલા શંગાતી વએ તેરા, જો તુજે ભતાવે નેક કાંમિ; જો ને કી તું નહીં જાંનતા, ઊશિકા તુજકું શિખાવે નાંમિ ; નેક શંગત વએ જાંણો, જો તુજે ભતાવે નેક રાહા ; તો શંગત કરો આલ રશુલકી, જોજનિત નેકી ભતાવે રાહા અલાહ. ૨૬૧. જિશકા મિંતર આકલ હોવે, તો વએ ભી હોવે વેશા; આક લકું તો આકલ ભાવે, મિંતર જેશેકા હોવે તેશા ; ધોએ મિંતર એક ધુનેકું ચાવે, તો જો કોઈ ચાવે જાત ઈલાહી ; કે અલાહા તો હે શુધ બુધ પુરા, ચાવંણ હારે ભી શુધ બુધ પાઈ. ૨૬૨. જો ચાએ ખુશીઆલી દિલકી, કે દિલ રહે ખુશ ગુલિજાર ; તો જો ભાઈ ભિરાધર ધીંનકા, ઊંનકા નિ ત કરો ધીધાર ; જો ભાઈ ભિરાધર ધીંનકે, શો એક ગંટ એ ક જીઆ ; એક ધુનેકું ધેખ ખુશી કરે, જીઊં પીઆ શો ભેટે પીઆ. ૨૬૩ દોશતકું જો દોશત દેખે, તો નેનુંમેં હે રોશંની આતી ; નેંન શુખ વશે જેં મુખિ હંશે, હેતશું ભ રી રહે ઉશિકી છાતી ; તો દોશતી એશી પકી કરીએં, જો ખુધા કાજે પડે કંભુલ; તો દોશતી કરો શંગ આલ નભી, અં ત છોટક દિલાવે આલ રશુલ. ૨૬૪. દેખો પિરીતી દુધ પાં નીકી, દુધ લેતા પાનીકું મિલા ; ગરંમ હોનેં કે વકત પર પાંની, દુધ ભંચાવે આપ જલા ; ઉછિલ દુધ શો આગ ભુ જાવે, જલિતે પાંનીકી કરિતા ભંચા ; એશી તરે એક ધુશ રેકી, મધધ કરે શો દોશત શચા. ૨૬૫. દુધ પાંનીકા મિલાપ ધેખો, એશી કરો તુંમ મોહોભત પિરીત ; મધધ કરો તુંમ એક ધુશરેકી, એશી રખો તુમ મોંમન રીત ; એક દિ લી પર હકિ રાજી હે, આપિ હકિ હે ઉશિકા રફીક ; એશો પંથકું જાધ કરો નિત, શાફ દિલી હે શાચા શરીક. ૨૬૬. નિત ઉઠિ શાજન ધેખીએં, તો હરી હોવે નેહકી વાડી ;

નેહુકા ફલિ તો એ હે, જો ધેખીએં આપ શજિન દેહાડી ભાગિ તો ફલે નેહુકા, જો નિત પાંણી શીંચો ધીધાર; હુર ધંમ જિકર જો કરે, તો તુંમિ મંનિ નેહ વશે આપ શિરજિંન હાર; ૨૬૭ અકલ નેં હુશીઆરી હોએ ઉશેં, જિશકા શો અ શલ હોવે ઉતિંમ; કવેકા બચા બોલનેં ન શીખે, તો તે ઊપ ર હે રભિકા કરંમ; પખીઊં મિંને ઉતિંમ બુધિ ઉશિકી, જો નેક અશલિ નેં નેક જંમાલ; આધમીઊં મિંને ઉતિંમ બુધિ નબીજી, ઔર નબીજીકી આલિ. ૨૬૮. નેક મિજલશ મેં નિત નિત જાઈએં, શુંનીએ ઇલંમ ઇરશાંન ઇ લાહી; નેક મિજલશમેં નિત નિત જાતે, ગટે અગનાંન ઔર ધિલકી શીઆઈ; દિલ રોશંન હોવે શાફ આઈંના, ઉશિમેં દીશે હક ધીધાર; ખુધ મંનજલ અપનીંકું પાવે, એ ફરિમાએઆ શાહેબ ઇશરાર. ૨૬૯.

ધર બએઆંન બધ શોહોબત મીગાએદ.

ગએર દોશતકી શંગતશેંથી, મૌતકી શખિતી હે આશાંન; કે જિશિ ધિલ તેરી દોશતી નંહી, ઉશિથી તુજે દુર શખે રેહેમાંન; જો આપ ચાવે ઉશિકું ચાઈએં, આરકા તો ચાણાં હે ફોક; જો તુંજે ચાવે શો શિરજંનહાર, ધુનીઆં એક ન ચાવે લોકિ. ૨૭૦. નાં ફિરમાંની કીતી તેરી, જિંને તુજે નાહક ગુશાધ લાએઆ; એશી બાત તેરી દિલમેં ઢાલી, જો ધુંનીઆં કાજે તેં ગુશા ખાએઆ; જોરૂ છોરૂ તું તેરા દોશત જાંણે, પંણ કોઈ નંહી તેરા ફિરમાંની; ધુંનીઆં કાજે તુજે ગુશા દિલાવે, નાં ફિરમાંનીકી તો એ હે નિશાંની ૨૭૧. ધગા કીઆ તુજશેં ઉંને, જિંને તુજે બુરી શાહા બતાઈ; જો ઉશિકે કહે તું બુરાઈ કરશી, તો તેરે આગલ આ

એશી વએ ભુરાઈ; એ ભુરાઈ જો તેરે આગલ આઈ, ઉંનેં કીતી જિંને દીતી શીખ; ભાઈ જો તુજેં હોવે અકલ, તો એશી ભાત શીખ ફિર શીખ. ૨૭૨. કોઈ હુઆ ધુશમંન તેરા, ઉંનેં ધુશમંનીમેં ન કીતી ભુરાઈ; તો તુંમનેં ઉશેં દોશત કર ભુજા, કે એ હે મિંતર મેરા ભાઈ; જબ દોશતી હુઈનેં મિલાપ અધકેરા, તબ વએ તુજેં દેવે દાએ; તબ જો વએ ચાએ શો કરે તુજશેં, તું હુઆ રંક વએ હુઆ રાએ. ૨૭૩. જિંનેં તેરી મધધ કીતી, ઓર કીતી તુજિશેં અંત જારી; તું ઊશિ જાંરી પર ભુલા, તો તેં અપિનીં કંમાઈ બિશારી; જો તેં કંમાઈ ધુંનીઆં છોડી, તો તું હુઆ મોતાજ; જો તેં કંમાઈ આકિબત છોડી, તો તેં ખોએઆ સદાકા રાજ; ૨૭૪. ભુરા કોઈ પાશેં બેઠે, ઉશિકું તુંમે બુજો શેતાંન; શેતાંનકી વએ મત શીખાવે, આખર તું હોવે પિશેમાંન; ભુરેશેંથી નિત દુર ભાગો, શંગત ન કરો ઉશી શંગ; કાલી હંઢી પાશેં જો બેઠે, તો કાલા શાહી લાગે રંગ. ૨૭૫. જો જાત અશીલ નંહી, ન કરે વએ વશાધારી; જિશકા અશલ આછા નંહી, નંહી નિભાવે ધુનીંઆં શારી; જો જાત અશીલ નંહી નંહી મામલે શાચા, શાચા નંહી શંગત વીર; નંહી શંગત્તિ કિશી વાટ નિભાવે, પીર છોડ હોવે બેપીર; ૨૭૬. ટેડેકા તો શાએઆ ટેડા, જેશા આપ તેશા પડ છંદા; જિશકી ખોહો ટેડી વએ ભાત ટેડી કરે, એ શચ કર માંનો શાચી પંધા; જિંનેં શુધા મારગ બુજા, શભ કાંમ ઊશિકા હુઆ રાશ; ટેડ મારગ જે કોઈ ચાલેઆ, મતલબકું નહીં પોંચા હુઆ નિરાશ. ૨૭૭. અકલ મંધ આપ શંગાતી કરીએં, તો ઉશિ થી નાં પોચે કુછ જીઆંન; બે અકલકી શંગતશેંથી, દીંન ધુંનીઆંમેં હોવે પિશેમાંન; બે અકલકે શંગતશેંથી,

તુજે લોકભે અકલકેહેવે; જો તે શંગાંતી ભે અકલ કીઆ, તો ઉશ જેશા તુજે શભી શમંજ લેવે ; ૨૭૮. શોભત શંગત બુરેકી એશી, જેશા તુશંનમેં ચડા ધરીઆ ખેડી ; ઉશિકે દિલ ઈઊં ધોંખા વશે, કે બુદ ખેડી જો હોવે ટેડી ; બુરેકી શોભત શંગતથી દરનાં, જો થોડી*ભાતમેં દેવે દુખ ; બુરેકી શોભત શંગતથી એ ફલ હોવે, કે દરથી દિલ ન રહે એક પલિ શુખ. ૨૭૯. એશાંન કરનાં ઉશિ જગે, જિશ જગે નંહી કરનાં એશાંન ; એ તો જુલિમ લિખાવે તેરે ઉપર ઉશિથી તું હોવે જાલિંમ માંન ; એશાંન કરે માલશેં, જો મધધ કરે આપ તંનશેંથી ; નેક શાથ કીએ નેકી પાવે, બુરે શાથ કીએ શજા પાવે વેથી. ૨૮૦. એકિલા રેહેણાં મરધકા ભલા ઉશિથી, જો ભેઠે બુરેકે શાથ; બુરે શાથભેઠે બુરાઈ શીખે, ઓર કુછ ન લાગે હાથ ; નિત ઉઠ નેક શંગત ભેઠો, જિશિથી શીખો ઇલંમ નેકી ; જો નેક ન પાઓ તો એકલા રેહેણાં, કે બુરે શંગતથી ભલી એકી. ૨૮૧. નવે જવાંન લડકે જાહેલ, જિશકે મોંહો ઊપર નહીં નિકલી હે દાડી ; જે કોઈ શંગત ઉશિકી ભેઠે, ઉંનેં અપનેં ધીંનકી રાહે ભિગાડી ; કિરીઆ કરો જીઊં હે ફરમાએઆ, ભંધગી કરો જીઊં હે રભિકા હુકંમ ; રભિકે હુકંમ માફક ચાલો, ન તિલ અધકા કરો ન કંમ. ૨૮૨. બુરી ખોહો જેશા જંગલી જાંનવર, શભશેં વએ તો દુર ભાગે ; તો ઉશિથી ભી શભ દુર ભાગે, કિશીકા દિલ મિલનેં નહી લાગે ; બુરી ખોહો છોડો નેકી કરો, મિલો શભુંકે શાથ ; કોઈ શિધ પુરશ ભેટે કાજ શરે, પથર શંમેટતે લાગે હીરા હાથ; ૨૮૩. શભ આધમીરોં મિલાપ કરતે દરો, કે કભી હોવે મુજેં શંગ બુરા ; એ બુરાઈ જાંણનાં હે અકલ, એ તો જીઆંન ન કરે તુરા;

કે આંદમીઊં મિંને બૌત દુરિજંન ચોર હે, જેશા હે શેતાં ન; ધુંનીઆં માલ ચોરાવે શો ફિર મિલે, કાંહાં મિલે જો ચોરી જાએ ઈમાંન. ૨૮૪.

પિછાંનત આધમીંકી.

હર મરધકા તોલ કર, આપિ દિલ પિછાંન શભકા તોલ; કે તશાવત હર એક બૌત હે, ચલિંણ શભકા જુધા ઔર બોલ; જો તુજે શંમજ હે તો પરખ લે, ખરા ખોટા હલકા ઔર ભારી; એ શભ શંમંજ કર કાંમ પાડો, તો શુખ પાઓ ઉમિરે શારી. ૨૮૫. અકલ મરધકી પિછાંન લેની, કે જિશ વેલા વએ કેહેવે ભાત; કરતુત ઉશિકા ધેખ પિછાંનો, કે કેશી હે ઉશિ મરધકી જાત; જીભ હે ચાડી શભિ ભાત ભતાવે, જેશી બુધ હે ઊશિકે ગંટ; નીચ લખંણ ઈઊં જીભ ભતાવે, જો ઉશિકે જાત મિંને હોએ કપટિ. ૨૮૬. બોલનાં મરધકા હે ખબર દેતા ઉશિથી, જો હોવે ઉશિકે અશલ બીચ; અશીલકા તો બોલનાં આછા, બુરા બોલે જો હોવે નીચ; અશીલ રાહા તુજે નેક ભતાવે, દર દિખાવે આખર ધીશ; બુરેથી ભાત તું બુરી શુંણે, જો માંને તો તુજ ઊપર આવે રભકી રીશ. ૨૮૭. મરધકા શંગાતી વએ જાંણો, જિશ શંગ વએ રેહેવે દિંન રાત; મરધ જેશા વએ હોવે, બુરેશું બુરા નેક શું નેક જાત; જો ચાઓ કે પિછાંનું, કે કિશકી ખશલત હે કેશી; તો ઉશિકે મિંતરશેં પિછાંનો, જેશી હોવે શંગત તેશી. ૨૮૮. નેકી ભધી મરધકી પિછાંન, કે આપ દિલ મિંને હે કેશા; તો ખશલત ચલંનશેં પિછાંનો, કે ચલંન જેશેકા હોવે તેશા; નેક આધમીં નહીં જુઠ બોલે, ન બિગાડે આપકા પારકા કાજ; બુરા તો જુઠા ખોટા નિરલજ, ઉશિકું કુછ

ન આવે લાજ. ૨૮૯. કાંમ મરધ તેશા કરે, અશલ ઉશિકા હોવે તેશા; કરતુત નીશાંની અશલકી, અશલ જેશેકા કરતુત તેશા ; જિશકી જાત શુજાત હે, કરતુત તિશથી આછા આવે ; જો કભી ઉશિથી હોવે ખુરાઈ, તો આપ મન ભોત પછિતાવે. ૨૯૦, દાલી જાડકી તેશી હોવે, જેશી હોવે જાડકી બુનીઆંધ ; તો માં ભાપ જિશકે જેશે હોવે, વએશી હોવે ઉશિકી ઔલાધ ; ફરજંધ લછંન ભી તીઉં પિછાંનો, કે નેક પુતકા હોવે નેક બાપ ; જીઉં કબુતરકા બચા કબુતર હોવે, શાંપકા બચા હોવે શાંપ. ૧૯૧ મરતભા મરધકા વએ ચીજ હે, જિશ ચીજ કારણ ઋિનેં બાંધી હે કંમર ; જો રખપ ધુનીઆં ચાવે તો ધૌલત પાવે, માલ પાવે ઋિશ ધુંનઆં ભીતર ; જો આકુભત ખુભી ચાવે, તો શુધ કિરીઆશેં શાહી પાવે ; જો રભિ જાત ચાવે શો રભિકું પાવે, તો વલીઉં મિંને નાંમ લિખાવે ; ૨૯૨. કીંમત મરધકી વએ ચીજ જાંણો, કે જિશકું હે વએ ચાતા ; ધુંનીઆંધારકી કીંમત ધુંનીઆં, કે ધુંનીઆં માલ હે ઉશેં ભાતા ; ભેહેશત નેઆંમત જો હે ચાતા, ઉશિકા વઈ હુઆ મુલ ; અંમુલક વઈ જો ધીધાર શુભાંન ચાવે, શુંનો એ હજરત શાંહકા કોલ. ૨૯૩.

ફેર ફજીલત કંમ શુખનીકે ફિરમાતા હે.

ભાત વિગતકી ખુભી એ હે, કે જે કોઈ થોડા બોલે ; શંમજ ભીચારી એશા બોલે, જો થોડે બોલનેંમેં ભેદ શભ બોલે; થોડી ભાતમેં અરથ શંમજાવે, ઉશકા ખુભ કલાંમ ; જો શુંનને વાલા શંમજે, ફેર પુછણેંકા ન રેહેવે કાંમ. ૨૯૪. બોલનેંકા એભ એ હે, જો હોવે તુજે ભોત બોલનાં ; ખુભી એ

હે જો થોડે બોલનેમેં ભેદ શબ બોલનાં ; ભાઈ એબ હે જો બાત બોલીએં ; ઔર બાત લંબી કરીએં ; લંબી બાત કરની છોડો, રબિ ફરમાંન આપ શીશ ધરીએં. ૨૯૫. જો થોડા બોલે શો નાં પશતાવે, થોડે બોલનેમેં ન આવે ચુક ; બોત બોલે શો બોત ચુકે, પશતાણેંકા એ હે શલુક ; થોડા બોલે શો આપ ન પશતાવે, ન ઉશિથી કોએ હોવે દિલગીર ; એ શુંણો શદા દિલ જાધ રાખો, ફરમાએઆ આપ હજૅરત અંમીર. ૨૯૬. જીભથી ભલા આવે બુરો, શાહી આધંમી ઊપર; શબબ એ જો બુરા ભલા હે ; બોલતા ધુંની આં ભીતર ; જીભ દીતી હે રબિને, તો હરધંમ જિકર કરીએં ; જીભથી ભલા તો આવે, જો બુરી બાતમેં પડીએં. ૨૯૭. શલાંમતીકા કપડા પેહેંનો, જિશકું મેલ ન લાગે ; કે જીભ હાથ પાંઊં ભી વારો, શબ ભલા તો ભાગે ; નંહી બુરા કહે નં બુરા કરે, નંહી બુરે ઠાંમ જાએ ; જો એ શબથી શલાંમત રહે, તો વએ ભી શિલાંમતી પાએ. ૨૯૮. શિલાંમત રએઆ વએ આધંમી, જો આપ જીભ અપંણે વશ રાખે ; કઠંન ન કુછ બોલે, નરંમીશેં બાત શબ શાથેં આખે ; જો બુરા ન બોલે કિશી શંગ, તો શબ કોઈ રાખે ઉશિ ઊપર મેહેર ; જિશ મોમંન ઊપર ખલકતકી મેહેર, ઉશિ ઊપર ખુધા ન આએશી કેહેર. ૨૯૯. જીભ ચુપીશેં પુરખ શલાંમત, ચુપ રેહેણેંશેં બોત હોવે ગુંન ; જીભ બાંધો ધેઆં ન બોલો, આપ ચુપ રહો ઔરકી શુંન ; બોત બોલે શો બંધ પડે, જીઊં પોપટ બુલ બુલ મેંના ; બોલનેં લાગે પિંજરે ગાલે, જાંનવર પાશ કેઆ હે કિશકા લેંના. ૩૦૦. આધંમીકું ભલાઈ બિશરા બિંને હે, જો આપંણી જીભ રાખે આપણેં વશ ; મતલબ જરૂરી બાત કેહેવે, અધકા

ન બોલે શાથ કિશ ; જીભ વશ કીએશેં આરાંમ કરેં, ફિર શતે રભલ આલમીન ; જો ભંધા ન બોલે તો લિખનેંશેં છુટે, ફિરશતે કરાંમીંન કાતબીંન ૩૦૧. ચુપ રેહેનેંમેં બદંનકી ખુબી, કે શુખશું રેહેવે તેરા બદંન ; કાએઆ નગરીમેં તું હે રાજા, એિશમેં દાએ દિંન કીઆ હે વતંન ; હરધંમ રભિ ધેઆંન લશિકર રાખો, જીભ ચાડીનેં ચોર બાંધો ; લેઓ મુલકકા હાંશલ ; તોશાં કરો આપ વાટકા, તો શુખશું થાઓ જિંનત વાશિલ. ૩૦૨. શિલાંમત રહુઆ વએ કોઈ, જિંનેં ન કીતી ગીબત પારકી ; તો શઈ ગંનીમત ઉનેં પાઈ, મારફત શિરજંન હારકી ; જિંનેં પિછાંનેઆ અલા હાકું, ઔર બુજા કે એ ભંધે હેં શભ રભિકે ; વએ નાં કિશેં ભુરા કહેશી, ઔર નેકી કરશી શાથ શભકે ; ૩૦૩. ચુપ કર રઈએં ચાઓ ન કરીએં, અચા હોકર રહીએં આપ ; બોત બોલેમેં બંધન આવે, ચાહેનાં બડા હે ધિલકું શંતાપ ; બોત બોલે શો બોત માર ખાવે, જીઊં નોબત માંધલ ઔર શભ શાજ ; ચાએનાં ચલતી ચોદશ ભટકે, અચા તો હે શભકે શિર તાજ. ૩૦૪.

હશધકા ભાભ.

જો કોઈ પારકા હશધ કરે, તો શજા ધેવે ઉશકું વોહી લછિંન ; કે ઔરકું ખુશી ધેખ વએ જલિ મરે, એક પલિ નં મિટે ઉશિકી જલિંન ; ગજભ ખુધાએકા હે ઉશ ઉપર, જિશકી હશિધ કરનાં હુઈ ખોએ ; પર ભુરા ચાવે આપ ભલા ચાવે, તો ભુરાઈ શભ ઉશિ આગલ આવે શોએ. ૩૦૫. જિશ કિશીકું હશધ આએઆ ; એક પલિ નહીં ઉશકું શુખ ; ઉનેં ધુનીઆંમેં આપ કારનેં, મુલ લીઆ શભ દુખ ; જો તુજે

અકલ હોવે તો કાએકું દુખ લેવે, આપને જીવકા શુખ ભેચ; હશધ બિરાંનાં જો કરે શો જલ મરે, ઉશકું કુછિ નંહી નશા હેચ. ૩૦૬. જેતી ધુશમંની ધુંનીઆં માંએ, ઉશિ શભિથી શલા હોવે ; પર ધુશમંની જો હશધ કેરી, એશા કોઇ નંહી જો ઉશકું ખોવે ; ખુંનથી ભડી ધુશમંની નંહી, ઉશિથી ભી શલા હોવે નેહ; પિણ હિશધકી ધુશમંની એશી, જિશકા કભી ન આવે છેહ. ૩૦૭. ખરાભી હે હશધ કરંન હારકું, વએ તો આપેં હશધથી હોવે ખરાભ ; હશધથી વએ જલતા રેહેવે, જીઉં આગથી ધેખો જલે કભાભ ; હશધ કીએશેં આપ ખરાભી, જો હશધ કરે ઉશેં નહીં શુખ ; તો હશધ કરનાં શો આપ શુખ ભેચનાં, ઔર મુલ લેંના હે પોકટ શભ ધુખ. ૩૦૮. ખરાભી હે ઉશિ કિશીકું, જિશકી હે ભુરી શુરત ને ભુરી ખોએ ; વએ તો શાહી ખરાભ હુઆ, જિશકે ભુરે હેં એ દોએ ; એ દોનુંમેં એક ભી હોએ આછી, તો કોએ કરે ઉશેં પેઆર ; જો શુરત આધત દોનું ભુરી, વએ તો શાહી હુઆ હે ખોઆર. ૩૦૯. પશતાવા હે ઉશિ કિશીકું જો ખુધાએકે ખાશુંશેં રાખે કીંના ; કીઆંમતકે દિંન તો વએ પછિટાવે, કે ખાશું કે કીનેં શેં ભરા હે જિશકા શીંના ; ખુધાએકે ખાશે તો રશુલિલાહે, ઔર રશુલકી આલ પાક ; આલ રશુલશેં જો કીનાં રાખે, વએ તો આખર હોવે હલાક. ૩૧૦. કીનાં છોડો ગુશા ન રાખો, કિશી મોંમનકા ધિલ ન કરો રંજ ; એ નશીહત શુંનો આપ મંનિ રાખો, શી નેકી પેતીમેં શંગરો ગંજ ; ગુશા કીનાં જો આપ મંનિ રાખે, તો ઉશિ દિલ દુખ વશે ધિંન રેંન ; શારા જાહાંન ઉશ નજર તંગ ધીશે, બિશ દુખશેં આપ શદા તંગ રેહેવે ભેચેંન. ૩૧૧. એક ગુના તો ભૌત ભૌતેરા, હજાર ભંધગી થોડી;

એક ગુંના જિંનેં રબિકા કીઆ, ઉનેં ઊમર કંમાઈ ખોડી; બંધગી તો નિત નિત કરીએં, ન કરીએં એક ગુના ; જો મંણ શોંનાનેં ટાંકત્રાંબા મિલે, તો કાલા પડે શબ શોંના ; ૩૧૨. હશધ કીનાં છોડો ભાઈ, દિલશેં નિકાલો હશધ ઔર કીના ; હશધ કીનેશેં કાહેકું જલતે, કબ લગ હે તુજેં ધું નીઆંમેં જીનાં ; નબી ઔલીઆ શબ ચલે જાત હેં, એ ધુંનીઆં તો હે ખેઆલે ખાબ, ચેત ભાઈ કર નેક કંમાઈ, હે તુજકું ભી જાનાં શિતાબ. ૩૧૩. જુબાંકા તાંના ચોટ હે, ઉશિકા શો અધકા હોવે ધરધ ; લોહો કે ગાશું એ ગા અધકા, પંણ લાગે ઉશિકું જો હોવે મરધ ; મરધ ઊપર પડે લોહો કે ગા, તલવાર ખંજર ભાલાનેં તીર ; ઉશિકું એશા નહી લાગે, જેશી લાગે ગાલી જો કોઈ કેહેવે બે પીર. ૩૧૪.

ધર બએઆંન હિંમત મીં ફરમાએદ.

હિંમત બડી ઈમાંન નિશાંની, ભાઈ બડી રાખો અપંણી હિંમત ; જિશ કિશીકી હિંમત બડી, ઉશિ ઊપર શાહી આવે રબિકી રેહેંમત ; રબિકી રેહેંમત, શો ઈમાંન પુરા, ઉશિથી આરાંમ પાવે જીવ ઔર તંન ; રબિકી રેહેમંત શબ આશા પુગે, અધકા હોવે માલ ઔર ધંન ; ૩૧૫. જિશ કિશીકી હિંમત બડી, ઉશકું બૌત હોએશી ગંમ ; ધું નીઆં ચાવે તો બૌત ચાવે, જેતી પાવે તિશેં ખુજે કંમ ; જો મારફત ચાવે તો ચાવે અધકેરી, જો પાવે ઉશિથી આરાંમ; તો હિંમત બડી ઉશેં ગંમ અધકેરા, પિંણ બિંના હિંમત ન હોએશી કાંમ. ૩૧૬. હિંમત બડી ઉશેં ગંમ અધકેરા, જિશેં જેશી હિંમત વએશા ગંમ ; હિંમત બડી તો શવાબ અધકા ચાવે, જો કાંમ કરે ઉશેં ખુજે કંમ ; બડી હિંમત તો

ખુદાએકે ખાશુંકી, નો હરદંમ ચાવે આપ કંમાઈ; ગંમ
ઉંનકું નો હુંમ નાંમ કંમાવે, ઉંમર ચલી જાવે ભાઈ. ૩૧૭.
નો કોઈ ચાવે આપ કીંમત, કે મરતબા મેરા ભડા હોએ; તો
હિંમત ભડી પેદા કરે, ઉશથી ભડ હોવે એ ધોએ ; જિશ
કિશીકી હિંમત ભડી, ઉશિશેં નો કોઈ કરે આશાંન માલી;
તો વએભી ઉશેં બોત કુછ ધેવે, ઔર ખુજે કે ખિશકીં હિંમત
હે આલી. ૩૧૮. શીશ કાએઆ ઉતંમ હે, હિંમતકા શભિનેં
કીઆ મુકાંમ; નો ભેદ તુજ ગંટ શંમાવે, તો ખુજો કે શીશ
ઉશકા હે ઠાંમ ; જખ તક જીવ શભ ગંટ વશે, તભલગા કાએ
આ કાંમે કરે કંમાઈ; જભ શીશ ઠાંમ તું જીવ ઠેરાવે, તભ
વઈ જિકર શુને નો હે ફરમાઈ. ૩૧૯. હિંમત બાંધો જિક
ર જગાઓ, આપ ઉલટ હકું અંદર દેખ ; એ જાહેર ભા
તન નો કુછ દિશતા, હકું શહી હે શભિમેં એક ; હકું બિ
નાં કુછ ખાલી નાંહી, તું કિતકું હુંઢન જાવે ; આપ ફનાં
મહવ હો ઉશિમેં, તો તું શાજ રંમજકું પાવે. ૩૨૦. અધલ
શેંથી આધલ કિલાએઆ, ધેખો ભાધશાંહા નોશેરવાંન;
શખાવતશેંથી શખી કિલાએઆ, હાતંમ તાઈ જગમેં અ
એઆંન, નાર હિંમતશેં ધેખો રૂશતમ, પેહેલવાંન વો નાંમ
ધરાએઆ ; એ શભ આલી હિંમત હો ગએ, બિંના હિં
મત કોઈ કાંમ ન આએઆ. ૩૨૧. હિંમતશેંથી ગોડા જંગ
મેં જીતે, ફોજમેં ઉશકા રોહેવે નેક નાંમ; હિંમતશેં શુરા
શંનમુખ જાવે, માર ધુશમંનકું છોડા ધેવે ઠાંમ ; હિંમતશેં
ગવાશ પેઠ ધરીઆમેં, અંમુકલ મોતી ઉપર લેઆએ ; તી
ઊં હિંમતશેં ધીંન કંમાવે, શોઈ જગમેં વલી કિલાએ.
૩૨૨. હિંમતશેં હાથી ચોટ લગાવે, જા કર શખત કિલેશું
અટકે, છોટા શેર હિંમતશેં જા કર, એશે મશતફીલકું મા
ર પટકે ; એશે શેરકું મરધ શો મારે, જિશકું હિંમત હોવે
રફીક ; શાહેબ હિંમત ધીંન ચલાવે, જિશકું હિંમત
હોવે શરીક. ૩૨૩. શાચા ધીંન શો નભી ચલાએઆ,

શેરા ચલાએઆ શોધી શાહા; આલી હિંમતશેં શબ
ધીનું પર, રતે પાએબ રજલે ઇલાહા; નુર ખિલાહી
અવલ થા શો, આખર જગમેં પાએઆ જેહુર; ખિશી
ધીંનકે તાબે હોવે, ઉશમેં રોશન હોવે રબિકા નુર. ૩૨૪.
ખતંમ કીઆ ખિશ કલાંમકું, શબ જાહેર કહે શુનાએ
આ, શો પડા શીખો ઔર શુનો શુનાઓ, ઇઉં હુકંમ મૌ
લાનેં ફરમાએઆ; ચાર તરીક હેં ખિશમેં જાહેર, નો
શંમજે શો હોવે કાંમલ; હર એક હરફમેં હે હકિ શંનાશી,
પિંણ પાવે શો નો હોવે આંમલ ૩૨૫. હકિશંનાશી ખુબ હે
ભાઈ, ના હકશેં મન વાર; જાહેર બાત ન હકિ તાલાકું, હર
ધંમ નહીં બિશાર; એકધંમ પર હો શુકરાંને, લાજંમ હકિકે
જાંન; શાશ ઉશાશ જો આતા જાતા, શો બડી નેઆંમત હે
માંન; ૩૨૭. શાશ ઉશાશેં શમરંન કરલે, ઔર હિરશ હવા
શબ છોડ; હકિ બિંના શબ હિરશ હવા હે, તું હકિશેં
મોહોબત જોડ; નો નો શુખ ધુંનીઆ ઉકબાકે, શબશેં
ધિલકું વાર; નો પાવેગા વશલ હકિકા, તો એ શબ રહેંગે
તાબેધાર; ૩૨૮. હકિકીતો કુછ શિકલ શબી નહીં, ઔર મકાં
ન હે લા મકાંન, લા મકાંનશેં તહતિ શશ લગા, જો કુછ
મખફી અએઆંન; જાહેર બાત ન, નો કુછ દિશાતા, નો
કુછ શુંનતા કાંન; હકિ બિંના તો ખાલી નાંહીં, એ નુકતા
ખુબ પેહેછાંન. ૩૨૯. ખિશ બાત નશીકા આપે હકને, મુ
ખ પર પરદા લીઆ; ધંમ મારનકી કુધરત નાંહી, એશા
છંદ ભરે છંદ કીઆ; જિશ પર કરંમ કરે વો આપે, ઉશકું
આપહિ આપ બુજાવે; ખિલંમ ઉલમાં કાંનિલ મુરશધ,
બંન કર આપ શુજાવે. ૩૩૦ અવલ આખર જાંહેર બાતન,
દિશાતા શુંનતા શોહે; હે શબહીમેં શબશેં નેઆરા, ઔર
નહીં શબ વોહે; મેં ઔર તુંકી દુઈ છોડ કર એક દેખ;
કુછ દો નહીં હે; એશા શંમજ રનાં હો ઉશીમેં, તું નહીં
તબ વો શહી હે ૩૩૧.